

VASÁR NAP

ÁRA 1500 KORONA

POLITIKAI TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 42—49, L 998—04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára — — — — — 1.500 K

Budapest, 1926.

VII. évfolyam, 12. szám.

Vasárnap, március 21.

Kinek van igaza? *Irta: Vasadi Balogh György dr.*

Mikor a legádázabb támadásokat intézték és készítették elő idehaza Vázsonyi Vilmos vezetése alatt a szocialisták és liberálisok Bethlen István gróf ellen s

mikor ezek a támadások nem igen tudták elérni a remélt és várva-várt eredményt, a kormány bukását s vele a keresztény agrár demokráciának háttérbe szorítását, akkor azzal vigasztalták magukat az 1918-as álmok álmodói: majd Genfben, majd a franciák, majd a külföldi elvtársak bevégezik azt, amit ők oly diestelenül kezdtek idehaza! Szinte kéjelegve gondoltak azokra a megszegyénítő eseményekre, melyek az ő képzeletükben Genfben várják a magyar miniszterelnököt s vele általa a magyar ügyet is.

De Genfben nem úgy történtek a dolgok, amint azt Vázsonyiék hitték, remélték, óhajtották. Genfben tisztesség, elismerés, megbecsü-

lés fogadta a magyar kiküldötteket, nagy melegséggel üdvözölték azt a hatalmas munkát, melyet anyagi erőink, pénzügyeink rendbehozása céljából az illetékes tényezők kifejtettek. És meghajtották az elismerés zászlaját a nemzet előtt, mely ily fényes tanujelét adta élni tudásának, élni akarásnak.

Ezeket a jelenségeket látva, fel kell vetnünk a kérdést, kinek van hát igaza?

Azoknak-e, akik frankügynön táplált gyűlöletük miatt elvesztették tisztánlátásukat, józan eszüket s az indiánokat megszegyénítő ordítózással akarták ráerőszakolni a nemzetre az ő kisebbségi akaratukat, vagyis az ő hatalomrajutásukat? Vagy azoknak, akik magyar vérük, századokon át kialakult keresztény felfogásuk szavát követve, rendületlenül hirdették, hogy ennek a nemzetnek megmentését csak a nemzeti alapon, a keresztény erkölcsön, a földmívelő milliók akaratán épült politikával lehet elérni, melynek

Mire képes az autó?

Képünk egy németországi gyár autóját mutatja be, mellyel söfförje egy hosszú és meredek lépcsőn lehajt. Az autó fékszerkezetét dicséri ez a nagyszerű teljesítmény.

végcélja, hogy magyaré legyen a magyar föld, hogy magyaré legyen a magyar munka gyümölcse, hogy itt ne tobzódjon a hazát nem ismerő nemzetköziség, hogy itt ne gyűjtse halomra kincseit a magát magyarnak nevező, de magyar hűségét igen sokszor megtagadó, a nyugati demokráciát igérő, de zsarnoki hatalomra törő idegen.

Kinek van hát igaza? Azoknak-e, akik kormányt buktatni, rendszert felforgatni akarnak mindenáron, akiknek jó a segítség, bárhonnan jön, akiknek minden eszköz elfogadható, akiknek gazdasági érdek, nagynehezen rendbehozott költségvetés, százezrek tönkremenése, nyomor, szenvedés mind semmi, ha az ő uralomra-jutásukról van szó? Aminthogy akkor se törődtek azzal, hogy mi fog következni, mikor 1918-ban felforgattak mindent, amikor szétüllesztették a hadsereget s védtelenül odadobták ellenségeinknek az országot, hogy szakítsun el belőle akkora darabot, amekkorát akar!

Úgy érezzük, hogy Genf megadta a választ! Nekünk van igazunk, akik nem akarunk újabb felfordulást, akik nem engedjük, hogy az utóbbi évek emberfeletti küzdelme, a magyar nép hihetetlen áldozatkészsége megint semmivé tévessék, akik nem engedjük, hogy a nemzetköziség űlje itt diadalát, hanem összetartva védjük ennek a drága hazának, ennek a szeretetre, csodálatra érdemes nemzetnek érdekeit s rágalmakon, gyanúsításokon, piszkolódásokon keresztül kitarítottunk amellett, akinek ime Genfben a világ hatalmai fejezték ki elismerésüket, megbecsülésüket azért a munkáért, hogy egy sirba tett, halálra ítélt nemzetet megmentett s visszaadta ennek a nemzetnek a jobb jövő reményét, a felmadadás hitét.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Az elmúlt héten mindenki azt figyelte, milyen hírek jönnek Genfből? Mert mi tagadás benne, bizony a mi gazdasági helyzetünk nagyban függ attól, hogy a népszövetségi ülésen előterjesztett kéreseknek mennyiben hagyják ott jóvá! Örömmel kell megállapítanunk, hogy

Bethlen István gróf miniszterelnök fáradozásait teljes siker koronázta,

mert úgy az 1926—27. évre szóló költségvetést, mint a beruházásokra előirányzott összegeket ott elfogadták s megadták a hozzájárulást sok fontos feladat előkészítésére is. Egyben azonban felhívták a kormány figyelmét, hogy a *takarékosko-*

dás terén még erőteljesebben járjon el, a tisztviselők létszámát a lehetőséghez képest még csökkentse, mivel az államháztartás egyensúlyát csak így lehet tartósan biztosítani.

Gazdasági életünkre messzekiható jelentőségű az 1926—27. évi költségvetés jóváhagyása, mert ebben meglehetősen nagy összegek foglaltatnak, egyrészt

a földreform során földhöz s házhelyhez Juttatottak támogatására, másrészt a közraktárak kiépítésére, tanyai iskolák emelésére

s más ezekhez hasonló, égetően szükséges beruházásokra. Ez nemcsak az egyének helyzetének könnyebbé tételét hozza magával, hanem a megindított munkák sok embert kereset-
hez is juttatnak, ami a munkanélküliek számát lesz hivatva csökkenteni.

Genfben módja volt a miniszterelnöknek Európá legkiválóbb államférfiával tanácskozást folytatni s ezeken a tanácskozásokon a magyar nemzet minden fontos ügyét megvitatni. Csak egyről nem esett szó, Vázsonyiék nagy fájdalomra, a frankhamisítási ügyről, mert minden okos államférfi belátja, hogy a bírói elintézés előtt nem lehet ez a kérdést bolygatni. Csak az itthoniak — szocialisták, demokraták — nem akarják ezt belátni, no meg a külföldre szökött kommunisták.

Előreláthatólag a 16-ikán újra összeülő nemzetgyűlésen folytatni fogják támadásaikat s megpróbálják azt, ami eddig nem sikerült nekik, elhitetni a jóhiszemű emberekkel, hogy ők az igazságot keresik. Ez eddig nem sikerült, mert mindenki látta, hogy csak a hatalmat akarják.

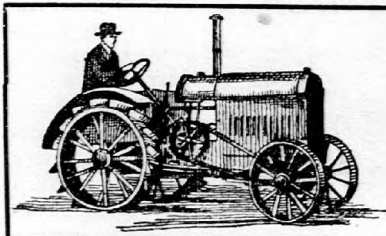
Mayer János földművelésügyi miniszter, aki Egyiptomban volt az ottani nagy nemzetközi gazdasági kiállítás megtekintésén, hazatérve a látottak s hallottakról sok érdekeset mondott el, ami annyiban fontos, mert a *magyar állat-tenyésztés nagy sikeréről számolt be* s azokról a kilátásokról, melyek a kivitel szempontjából a magyar mezőgazdaságra várnak.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Mi lesz Németországgal? Ez a kérdés foglalkoztatja most egész Európát. Hogyan fogják megoldani azt a kérdést, hogy rajta kívül más állam is kap-e állandó tagságot a népszövetségi tanácsban! Közismert ugyanis, hogy a locarnói szerződés megkötésekor abban állapodtak meg a nagyhatalmak, hogy a tanács összetételén nem lesz változtatás, hanem Németország megkapja az állandó tanács tagságot. Közben Lengyelország, Spanyolország és Brazília előállottak azzal a kívánsággal, hogy őket is válasszák be, illetőleg ruházzák fel az állandó tanács tagsággal. Magának Franciaországnak ez kedves lenne, mert fél Németország befolyásától. Németország azonban kijelentette, hogy nem alkuszik, vagy beváltják az ígéretet vagy ott hagyja az egész Népszövetséget.

Megindultak erre a tanácskozások, egyik áthidaló, kibontakozási terv a másikat érte, de egy sem vezet eredményre, mert Németország szigorúan ragaszkodik a megállapodáshoz. A jelek arra mutatnak, hogy most fogja első győzelmet aratni Németország a világháború elvesztése óta. És ez nem közömbös a legyőzött államokra.

A világpolitika minden más eseménye a genfi ügyek mellett elnémult!

Mc CORMICK TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

International Harvester Company Mc Cormick & Deering, Chicago

VEZÉRKÉPVISELET

DÉNES B.

Részvénytársaság, Gőz- és Motorekosztály Budapest, V., Váci-út 98.

Lévelem: Budapest 56. Fiókbérlő. — Sürgőnyel: «Débert Budapest».

Telefon: Lipót 909—51 és Lipót 909—89. — Alapítva 1883.

MEZŐGAZDASÁG

A mésznitrogén műtrágya és alkalmazása. *Irta: Szentmiklósi Géza okleveles gazda.*

Hogy a mésznitrogén műtrágyáról fogalmat alkothassunk, az ismertebb csilisalétrómmal kell röviden összehasonlítanunk. Tudvalevő ugyanis, hogy a csilisalétró gyorsan ható nitrogéntartalmú műtrágya s mint ilyen, elég sok nedvességet kíván. Ha nem kapja meg a kellő nedvességet, akkor a növény nem találja meg azt könnyen felvehető állapotban s hasznára nem fordíthatja. Továbbá, ha a csilisalétrómnak nem áll rendelkezésére a kellő nedvesség, a talajt cserépessé teszi. Ezzel szemben — a gyakorlat tanúsága szerint — a mésznitrogén nem kíván olyan sok és állandó jellegű nedvességet, mint a csilisalétró. Ezért hatása is nemcsak egy évre terjed, mint a csilisalétrómé, hanem két, sőt — mint már tapasztalták — a harmadik évben is némileg észlelhető volt termésközpontú hatása. Tudjuk továbbá, hogy a csilisalétró a növényzet gyökereinek megerősödését nem segíti elő, hanem inkább a föld fölötti zöld részeknek, a levélzetnek fejlesztése körül mutat fel nagy eredményeket. Így tehát különösen kerti veteményeknél van nagy jelentősége, amelyeknek tenyészideje rövid s amelyeknél a fő cél az, hogy a föld fölötti zöld részek fejlődjenek nagy mértékben.

A mésznitrogén azonban először a gyökérzetet erősíti meg s csak azután használik a föld fölötti részek gyarapítására. Ennek az a nagy előnye, hogy ha például fejlődés közben a tenyészidő alatt nem is kap sok nedvességet, azt a növényzet nem fogja megcsinyelni, mert gyökerei megerősödtek; míg a csilisalétrómnál ilyen esetben — a nedvesség hiánya folytán — a gyenge gyökérzet nem fogja bírni fenn tartani azt a dús lombzatot, amit a csilisalétrómé idézett elő.

Ilyen előnyei folytán a mésznitrogén különösen alkalmasnak mutatkozik a mi szélsőséges éghajlati viszonyaink között a termékek fokozására. Hiszen tudjuk azt, hogy az évenkénti csapadék — különösen az Alföldön — milyen egyenlőtlenül oszlik el. Épen erre való tekintettel nagyon fontos, hogy olyan műtrágya álljon rendelkezésünkre, amely nincs kitéve az egyenlőtlen eloszlású csapadék esélyeinek s amelyet termésközpontú hatásában ilyen értelemben nem gátol az nagy mértékben, hogy van-e sok eső és azt kellő időben kapja-e a növényzet?

A mésznitrogénnek termésközpontú hatásán kívül talajjavító hatását is tapasztalták, amit a benne lévő mésznek kell tulajdonítani. A mész ugyanis porhanyóvá alakítja a talajt.

A konyaszéki (Csongrád m.) gazdakör ifjúsági csoportja.

A konyaszéki (Csongrád m.) gazdakör női csoportja.

Általában a kiszórásnál követendő eljárásokra vonatkozólag a következőket tartjuk szem előtt:

Vízáteresztő talajokon ősziak alá a felhasználandó mennyiségnek egyharmadát ősszel vetés előtt két héttel, kétharmad részét tavasszal, még a növényi élet megindulása előtt szórjuk ki. Tavaszkiaknál az egész mennyiség a vetés előtt két héttel szórando ki. Kötöttebb vályog és agyagtalajokon ősziak alá az egész mésznitrogén mennyiség a vetés előtt két héttel szórando ki; ugyanilyen talajon, de tavaszkiak alá, a kiszórando összes mennyiség fele ősszel, másik fele tavasszal a vetés előtt két héttel alkalmazandó.

Ákár tavaszkiak, ákár ősziak alá alkalmazzuk, minden esetben a kiszórás után lefogasolandó vagy sekélyen alászántandó.

Katasztrális hoidaként közepes trágyázásnál 80—120 kg-t adjunk. Oly növényeknek, melyek sok nitrogén igényelnek (zab, répa, burgonya, szőlő stb.) többet is adhatunk, mert a többletet ezek meghalálják. Ily esetben 150—200 kg mésznitrogénnek kiszórását tapasztalták szükségesnek.

A szőlők téli fagykáráról és az ellene való védekezésről. *Irta: Szalóky Imre szőlőkezelő.*

A fagykárt szenvedett vesszők — mint általában ismeretes — sem fásoltások készítésére, sem dugvány vagy döntés és bujtás általi szaporításra nem használhatók, mert ezekből, még gyenge fagyás esetén is, csak rövid életű tökéket nyerünk. Érthetővé válik tehát, hogy erősebb fagyok után szaporítás céljára csak akkor szedessünk vesszőt, ha azok egészségi állapotáról teljesen meggyőződünk.

Miután a fagykár — különösen gyengébb fagyok esetén — kívülről nem ismerhető fel, azért annak megállapítása végett a vesszők rügyeit és hancsrégeit tüzetes vizsgálatnak kell alávetni. *Evégből a rügyeket hossztenyelyük irányában kell vágjuk s alaposan meggyőződünk arról, hogy azok és az egész rügytelep is, élénk zöldek-e, avagy barnák vagy épen feketék?* Utóbbi esetekben a rügyek elfagytak.

Mint ismeretes, a szőlő rügye egy fő- és két mellék-rügyből áll. Ezek közül mindig a főrügy fagy el hamarabb, míg az ellenállóbb mellék-rügyek csak jóval alacsonyabb hőmérsék mellett mennek tönkre. Ha a mellék-rügyek épek maradtak, ezek tavasszal kihajtanak, de termést nem hoznak; szaporítás céljára azonban az ilyen vesszők is mellőzendők.

A hancsrétegek vizsgálata úgy történik, hogy a külső barna kéregt vékony rétegben jöhsajítjuk és a belső élőkérgét jól szemügyre vesszük. Ha azt látjuk, hogy ezek üde zölde színűek, akkor a vessző ép; ha azonban a belső kéreg sárgásbarna színű, akkor az a fagytól elpusztult.

A rügyek és hancsrétegek vizsgálatánál gyakran fogjuk észlelni, hogy egy és ugyanazon tökéknél a vesszők közül az egyik egészséges, a másik már részleges, vagy az egyik csak részleges, míg a másik általános fagyást szenvedett. A testvér vesszők különböző ellenállása, részben fejlődéstük gyengébb

Kép a Debrecen-pallagpusztai motoreke-bemutatóról.

vagy erőteljesebb voltán, részben a múlt évi csapok melyikén való elhelyezkedésén alapszik. Vagyis a silányabb fejlődésű, illetve a vékonyabb venyigék sokkal ellenállóbbak a vastagabbaknál, úgy az ugar és biztosító csapok vesszői jóval edzettebbek a termők hajtásainál. Mindkét esetben a tökéletesebb beérés játsza a főszerepet.

A fagyások idejében vagy azok közvetlen elmúltával — amikor a kártétel felismerése még igen nehéz — legegyszerűbben úgy győződünk meg a vesszők egészségi állapotáról, hogy a több fajtáról, valamint a mélyebb és magasabb fekvésekből szedett vesszőket langyos vízbe állítva, fűtött szobába helyezük és a vizsgálatot csak néhány nap múlva végezzük; kétes esetekben tovább állni hagyjuk, mikor is az egészséges szemek rövid idő alatt kihajtanak.

Továbbá hasonló tüzetes vizsgálatokat kell végezni a takartalanul maradt szőlőkben a metszés előtt, amikor főképen arról kell meggyőződnünk, hogy az alsó vagyis a jövő évi termést szolgáltató rügyek mennyiben épek, illetve milyen mérvben szenvedtek. Erre azért lesz szükség, mert a metszés melletti kivétel a fagykár kisebb vagy nagyobb foka szerint változik.

Például részleges fagykár esetén, amikor a rügyek felezésben, a fásrészek pedig teljesen épek maradtak, az idejében végzett metszések a rendesnél több és hosszabb csapokat hagynak, míg az általános fagyás után — mikor a rügyek mind elpusztultak — csak egész rövid metszést alkalmazunk.

Ezen vizsgálatokat igen célszerű lesz fekvés és fajta szerint külön-külön végezni.

A téli fagyok ellen — mint általában szokásos — *betakarással* vagy más szóval *fedéssel* védekezünk. Ez abból áll, hogy a főkőfejet és a jövő évi termést szolgáltató rügyeket 5–6 világos-szem magasságban, lehetőleg száraz és porhanyós földdel behánnyuk. Ezen munkák kivételénél főképen az alábbi pontok betartására kell ügyelnünk: 1. *A fedést csak mérsékelt nedvességű és porhanyós földdel végezzük*, mert átázott, illetve sáros földdel való takarással súlyos károkat okozhatnak. 2. *A porhanyós föld a vesszőket jól körül vegye*, vagyis a földkupac közepe üreges ne maradjon, hanem minél üregesebb csúcsban végződjék, hogy ezáltal az eső- és hóvíz ne a kupac belsejébe szivárogjék, hanem annak oldalain lefolyjék. 3. *Az elföldelés előtt a vesszők alsó részéről a le nem hullott levelek eltávolítandók*, mert ezek egyrészt a földnek a vesszőkhöz való fekvését gátolják, miáltal a kupac belseje üreges marad s így a fagyok ellen kellő védelmet nem nyújthat, másrészt nedves és meleg telutóli időjárás következtében rothadásnak indulnak és a közeliükbe álló rügyek pusztulását vonhatják maguk után. 4. *A beföldelés 1–2 szemmel magasban történjen*, mint a metszések meghagyandó csapok hosszúsága, mert a fellazított talaj később sokat ülepedik.

A fedés ideje akkor érkezett el, ha már a lombzat — az első dér folytán vagy önmagától — teljesen lehullott. A korai takarások óvakodjunk, főleg a lombhullás előttitől,

mert ezzel a vesszők utóérést zavaránk, továbbá hosszú és meleg ős esetén a főkék pallást szenvedhetnek. Azért későre sem maradjunk vele, mert korán beköszöntő tél esetén a talajból könnyen kifogyhatunk. Általában a fedés legalkalmasabb időszaka — november hava.

A fagyást elősegítő mellékkörülmények ellen, a gondosan végzett takaráson kívül még annyit tehetünk, hogy ahol a vesszők hiányosan érnek és ennél fogva könnyen elfágnak, ott kevesebb nitrogén-, de annál több káli- és foszfor-, esetleg mésztrágyával igyekezzünk a vesszők érését elősegíteni. Ide sorolhatjuk még azt az előzetes védekezést is, hogy mély hajlatokba és völgyekbe szőlőt nem ültetünk.

Hullák értékesítése. Ha bizonyos vagy gyanús is, hogy állatunk fertőző betegségben hullott el, akkor hulláját iparkodjunk teljes egészében megsemmisíteni, mert különben földolgozás közben a fertőző baktériumokat tovább terjesztjük és többi állatunk pusztulását magunk idézzük elő. A fertőző betegségben elhullott állatokat azonban legtanácsosabb erre a célra szolgáló kementében elégtelen vagy fertőtlenítő anyagokkal leöntve jó mélyen (legalább két méter) elásni. Mész, petroleum, kátrány a legjobb fertőtlenítők. Ha azonban az állat nem fertőző betegségben hullott el, akkor ne ássuk el mindjárt szőröstől-bőröstől, hanem előbb fontoljuk meg, vajjon nem lehetne-e a hullákat más úton és módon jobban értékesíteni? Pl. a kis malacokat, melyek nagyrészt zsíradékból állanak, egyszerűen szőröstől-bőröstől, súlyuknak megfelelő mennyiségű lúggal és vízzel keverve, szappanná lehet főzni. Már a nagyobb süldőféléket vagy éppen a teljesen kifejődött disznókat vagy hízó sertéseket mégis (kivált ha jobbajta szappant akarunk belőlük nyerni) ajánlatos beleiktől megfosztani vagy — ha még zsebb szappant kívánunk — le is forrázni s a szőrt külön értékesíteni. Kémosó szappanhöz nyúzzuk le a disznót és a bört adjuk el külön. A legfinomabb pipere-szappanokhoz még mindenféle szagosító illatszereket teszünk. A borjú, csikó s egyéb nagyobb emlőállatok hullaja mindenesetre megnyúzandó, mert bőrük értékes, kivált a csikóbőr, melyből most már nem kulacsot készítenek, hanem női télikabátokat, míg a borjúbőr lábbeliekre szolgál nyersanyagul. Ha nem ragadós (fertőző) betegségben hullott el az állat, húsát is értékesíthetjük más állatokkal, különösen, hol állatukat vagy állatsereglet van, de sertések is közé-közbe zsevesen eszik meg a húst s tudunk esetet, hogy egy sertéshízaló kisgazda — Pozsony megyében — összevásárolt dögvőzosan levő lovakat (gebéket) s változatosság kedvéért hébe-hóba ezek húsával traktálta hízó sertéseit. Természetesen anyakocának nem szabad húst adagolni, mert ezek könnyen rászoknának ilyen eszemégre s földjének saját malacokat is. Házinyúlak és kisgidák hullait azonban szinte fölemészthetik a sertések vagy esetleg — ahol vannak — a vadászutyúk (vérebek), agarak, mészároskutyák stb. Ugyanezt lehet megcselkedni az elhullott baromfi húsával is, míg a tollait megtszítjuk, megfosztva, átgőzölve és fertőtleníve fölhasználhatjuk vánkosokra stb.

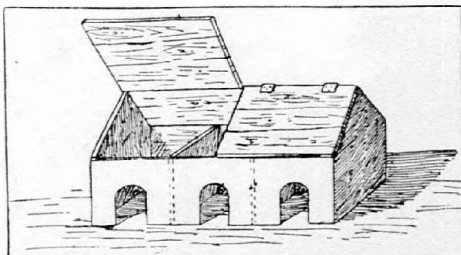
„**Magyarország állattenyésztése**” címmel az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési szakosztálya *Konkoly-Thege* Sándor dr. titkár szerkesztésében ötötöket munkát ad ki, amely széleskörű adatgyűjtés alapján három nyelven ismertet meg Magyarország szarvasmarha-, ló-, sertés-, juh és baromfitenyésztését. Az öt kötet (I. Szarvasmarhatenyésztés. II. Lótenyésztés. III. Sertésenyésztés. IV. Juhtenyésztés. V. Baromfi- és házinyul-tenyésztés) mindegyike két részre oszlik: az első rész a legkiválóbb szakemberek tollából az illető tenyésztési ág történetét, jelenlegi helyzetét és a jövő törekvéseit; a második rész pedig a magyar állattenyésztés kialakulásában vezető szerepet játszó legkiválóbb tenyésztéseket ismertet meg több száz képpel gazdagon illusztrálva. Ennek az úttörő és házigóttó műnek I. szarvasmarhatenyésztési kötete most hagyta el a sajtót, a juhászati kötet már megjelent, a többi kötet pedig március hó folyamán fog megjelenni. A *Well-*Man Oszkár dr. állatorvos főiskolai tanár által írt több, mint 300 oldalas és 200 szép képpel gazdagon illusztrált szarvasmarhatenyésztési kötet könnyen áttekinthető teljes képet nyújt Magyarország szarvasmarhatenyésztéséről, amelyről ebből a csinos kivétel könyvből a külföldi érdeklődők is helyes tájékoztatást nyerhetnek. Egy-egy kötet ára 6 pengő = 75.000 K-ért kapható az OMGÉ titkári hivatalánál (Budapest, IX., Kötelek-u. 8.) és minden nagyobb könyvkereskedésben.

Pirostarka 18 hónapos 160 cm. magas tenyészbika jutányos áron **eladó.**
WÉBER ANTAL, BUDAKESEI 181.

Tojófészek tojásévó tyúkok részére. (Képpel.) Ha egy tyúkunk elkezdte a tojásévó rossz szokását, akkor arról leszoktatni majdnem lehetetlen. A saját tojásait úgy, mint a fészekben talált idegen tojásokat következetesen főlvágja s tartalmukat elkölti. Ilyen tyúkok mellett olyan speciális berendezésny a tojófészkekre van szükség, mint amelyet mellékelt ábránk föltüntet. A tyúk a felső tojás helyére tojik; a tojás azonnal a nyílak irányában legurul s így a tyúk már elérni nem tudja; a gazdaságyon azonban könnyen kiveszi a láda oldalán vágott nyíláson keresztül.

Gyomok irtásánál rendszerint a kitépelt vagy kiszurkált gaznövényeket otthagyják a talajfölületen s kiteszik annak, hogy a hamarosan lelévő csapadék azokat beveri a földre s ott gyökereket vernek, új életre kelnek és megint gazosak lesznek vetésünk. Ha már a nagybirtoknál a kigyomlált gaz hazahurcolása nehézségeket okozna vagy kivihetetlen volna, a kiszagaságban, hol a gyomlálók is a ház népéből kerülnek ki, nem szabad sohasem elmulasztani a gyom eltávolítását a szántóföldről, hiszen a vadnövények frissében igen jó táplálótakarományt szolgáltatnak, míg aprók, a baromfiaknak, azután pedig a háziyúlaknak, kecskéidáknak, malacoknak, süldőknek, sőt még az öregebb sertéseknek is. Sok pénzbe kerülő eleséget takaríthatunk így meg.

Mi az oka a meddőségnek? A meddőség oka sokféle fejlődési rendellenesség lehet. Így a nemi szervek fejletlensége, a petefészek idült gyulladása, zsíros elfajulása, tömlői, daganatai, a petevessék nyílásának hiánya, a méh gyulladása, a méhnyak hurutja, a hüvely hurutja, daganatok, heges összenövéssek a hüvelyben stb. Mindezekből látható, hogy kellő vizsgálat nélkül nem lehet megmondani, hogy egy kanca vagy üsző miért nem fogamzik és még kevésbé lehet orvosián módot ajánlani. Az előidéz okok egyményelike (az elsők l) elháríthatatlanok, az utóbbiak kellő állatorvosi kezeléssel orvosolhatók. Ilyen esetekben tehát lehelyesebb a meddő állatot állatorvossal megvizsgáltatni és az ő útbaigazítása szerint orvosolni vagy — ha az előidéz ok orvosolhatlan — akkor följavítva eladni.

Tojófészek kacsák számára.

(Baross : Gazdasági Baromfitenyésztés.)

Kérdés. *Hová forduljak, hogy a herélést gyakorolhassam?* (Küszentmiklós.) — **Felelet.** Kérjen igazolványt a törvényhatósági állatorvostól, ki előzőleg meg fog győződni, hogy tud-e Ön tényleg jól herélni.

Üzenet a könyvrendelőknek. Schidloff : *Német nyelvtan* 65.000 K. — Az árak a pénz előzetes beküldése esetén érvényesek. Utánvéttel minden könyv 4000 K-val drágább.

Sorsjegyzüzenetek. *Iffjú Cs. Antal.* Rokkant-sorsjegye nem nyert. A Mezőgazdasági-sorsjegy húzása május 30-án lesz. — *S. M. Jánoshalma.* Rokkant- és Trafikos-sorsjegyei nem nyertek.

A „FALUSZÖVETSÉG“ HIREI

Zászlóbontás Biharnagybajomban.

Az elmúlt vasárnap folyamán *Biharnagybajomban*, *Létay Ernő* nemzetgyűlési képviselő kerületében, megkapó formában nyilvánult meg a politikamentes, egységes nemzeti munkára való tömörülés eszméje. A biharnagybajomi fiókszövetség megalakulásával kapcsolatban az összes társadalmi egyesületek, testületek, szövetkezetek egyhangú lelkesedéssel határozták el a Faluszövetséghez való csatlakozásukat. A nagygyűlésen *N. Gál Imre* kiszagda üdvözlő beszéde után *Bodó János* nemzetgyűlési képviselő, a Faluszövetség ügyvezető-igazgatója, a magyar nemzeti alapon álló összes erőtenyező közszegfőzésének és céltudatos nemzetmentő munkájának szükségességéről, a magyar haladás útjairól és a szebb magyar jövő előkészítésének módozatairól tartott mélyenszántó előadást, végül ösztartásra és bizalomteljes együttműködésre hívta föl Bihar vármege népét. Nagy lelkesedéssel fogadott beszéde után *Bajlay Mihály* dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, a Szövetség igazgatója, a követendő gyakorlati tevékenységet ismertette s a nemzet legközelebbi célját a termelő erők együttműködésében s a fokozottabb nemzeti jövedelemben jelölte meg. *Létay Ernő*, a kerület nemzetgyűlési képviselője, a Faluszövetség munkásságának jelentőségét kidomborítva, megállapította, hogy a Szövetséget kerületének minden községében szükségesnek tartja, mert lelkes hive minden olyan elgondolónak, amely a földmivelő nép jólétét igyekszik szolgálni. A Faluszövetségben látja azt a minden tekintetben erkölcsi alapon álló nemzeti intézményt, amely alkalmas arra, hogy a magyarság minden számbavehető komoly értékét mozgásba hozza a vagyonosabb, békésebb és elégedettebb agrár-demokrácia megteremtésére. *Kozma Zsigmond*, a fiókszövetség elnöke, Istenáldását kérve az újonnan alakult intézmény működésére, örömmel állapítja meg *Biharnagybajom* népéről, hogy akkor, amikor országgyűléstől van szó, a község polgársága ilyen ünnepies formában tudott tanúságot tenni a magasabb célok érdekében való összetartásról és egységéről. Végül *Bagdány Benjamin* községi bíró tolmácsolta a község háláját a Szövetség kiküldöttjeinek és kérte, hogy a nép bizalmát tolmácsolják *Mayer János* földmívelésügyi miniszternek és a Szövetség vezetőségének. A többszáz főnyi alakulógyűlésen jelen voltak *Naddányi dr. János* dr. fölszolgabíró, *Szakátsy Pál* szolgabíró, *Fekete Péter* dr. járársorvos, *Ormay Géza* főjegyző, *Kozma Zsigmond* lelkes, *Stephani Miklós* jegyző, *Papp Gyula* igazgató-tanító, *Bagdány Dániel* segédlelkész, *Bagdány Benjamin* bíró, *Veszős István*, *Darabos József*, *Sólyom Sándor* *Barta Miklós*, *Nemes Lajos*, *Sárkány János*, *Karalyos László*, *Neme, Kálmán*, *Nemes Antal*, *Bak Lajos* és még sokan mások.

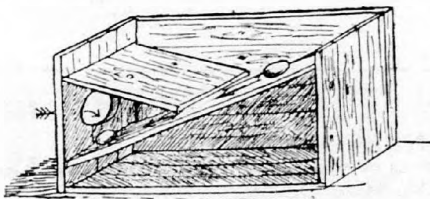
TANÁCSADÓ

Kérdés. *Hol a Vilték Lapja kiadóhivatala?* (V. A.) — **Felelet.** Budapest, IV., Városház-utca 10.

Kérdés. *Mennyit ért egy métermázsú búza 1922 márciusában és mennyi lenne papirkoronában ma annak értéke?* (Cs. Bertalan.) — **Felelet.** Március hónapban 2570—2650 korona volt a búza átlagára. Akkor a svájci frank 143:1 magyar korona volt, ma pedig 13.780 korona, eszerint a búza mai értéke 247.234—254.930 korona lenne.

Kérdés. *1. Lovam szemén hályog van. Mit tehetek ellene és a hályog szavatossági hiba-e? 2. Fiaat, külföldi üszőim nem fogamzának meg, mivel lehetne ezen segíteni? (5492. számú előfizető.)* — **Felelet.** *1.* Ha hályog alatt külső, azaz szaruhártyahomályt ért, akkor próbáljon cukorport vagy kalomelt fúvni a szembe. Ha erre sem mulna el, akkor tán havivakság van jelen, mely esetben nem gyógyítható. Legjobb lesz állatorvossal megvizsgáltatni. Ha már a vételkor látható volt a hályog, akkor csak havivakság esetén szavatossági hiba. *2.* Az üszők nem fogamzásról feleletet nyer a mai számunk Mezőgazdasági rovatában helyet foglaló cikkből.

Kérdés. *1. Gyenge őszi vetésre káros-e a fogsalód? 2. Őszi búzavetés hengerele hasznos-e tavasszal? 3. Mivel javítható meg a gyenge őszi vetés? (Sz. I., Bata.)* — **Felelet.** Már egy vagy két hete megirtuk, hogy: *1.* Idén a fogsalód hasznos lesz az őszi vetésekre. *2.* Ha a föld rögös, a könnyű henger se árt. *3.* Szórjon el száraz időben a vetésre kataszteri holdanként 40—50 kg. csilisálettromot.

Tojófészek tojásévó tyúkok részére.

(Baross : Gazdasági Baromfitenyésztés.)

A Faluszövetség biharnagybajomi alakuló gyűlése.
Balról: A gyűlés közönsége. — Jobbról: A Szövetség központi kiküldöttjei és a fiókszövetség vezetői. 1. Bodó János nemzetgyűlési képviselő, a Szövetség ügyvezető-igazgatója. 2. Bajthay Mihály gazdasági főtanácsos, igazgató. 3. Létay Ernő, a biharnagybajomi kerületi nemzetgyűlési képviselője. 4. Kozma Zsigmond lelkész, a fiókszövetség elnöke. 5. Nadányi János dr. főszolgabíró.

Makád község a Szövetség táborában.

Makád Csepel-szigeti község színe-java gyűlt össze március hó 7-én, vasárnap a község tanácstermében, hogy tanúságot tegyen a Faluszövetség iránt érzett törhetetlen ragaszkodásáról. Balogh Lajos községi bíró üdvözlő szavai után Balogh Gyula, a Szövetség igazgatója, tartott lendületen, nagy érdeklődéssel kísért előadást, melyben az eddig széthúzó falusi nép szervezkedésének szükségességét hangsúlyozta és az egyetlen politikamentes agrárszervezetbe, a Faluszövetségbe való tömörülésre hívta föl a község lakosságát. Koroknay Gábor főjegyző és Virágh Aladár postamester hozzászólása után egyhangú lelkesedéssel kimondották a fiókszövetség megalakulását, melynek érdekében Balogh Lajos községi bíró és Varga András buzgólkodtak a legtöbbet.

Kultúrház létesítését halálozta el a Szövetség romhányi fiókja.

A történelmi emlékektől megszentelt Romhány község az utóbbi esztendőekben hatalmas munkásságot fejtett ki a község kultúrális és gazdasági fejlesztése terén. Ahol II. Rákóczi Ferenc szabadságharcának utolsó idejében arattott győzelmet a labancok fölött és ahol a nép még ma is kegyelettel őrzi azt a fát, amely alól Rákóczi a csatáirányította, ott most az újonnan alakult levéncsapatok gyakorlatozása veri föl a falu egyhangú csendjét. Stibló István főjegyző és Chobot Ferenc prépost, nagynevű történetirő, irányítása mellett szervezkedik és dolgozik a falu népe. Március hó 7-én, vasárnap a Faluszövetség keretei között szervezkedett meg a község derék magyar lakossága, hogy gazdasági és kultúrális érdekeit az országos szervezeten keresztül érvényesíthesse. Chobot Ferenc prépost elnöklelte alatt megtartott ülésen Radnóti István titkár ismertette a faluszervezkedés jelentőségét és szükségességét. Stibló István főjegyző, Rosinger Jenő gyógyszerész, Zagyvai János községi bíró, Imre János és Kovács István gazdák hozzászólásai után pedig megalakult a Faluszövetség romhányi fiókja, amely elsősorban is kultúrház felállítását tervezi, ahol otthonra találja a fiókszövetség, a műkedvelőgárda, a szövetkezet és más községi kultúr intézmények. Különösen ki kell emelnünk a romhányi Levente Egyesület csak nemrég megindult működését, melyet Sebestyén Béla, Szöke József, Tullner István és Kozma Lajos levénteoktatók vezetnek.

A Faluszövetség március 15-én rádióünnepséget tartott.

A Faluszövetség március 15-én, hétfőn délután 4 órakor nagyszabású rádióünnepséget rendezett. Az ünnepség programja a következő volt: 1. *Himnusz*, előadta a tanárképző főiskola ének-kara Domokos Pál Péter karnagy vezetésével. 2. *Petőfi*. Nemzeti dal, szavaltá Bakó László színművész, a Nemzeti Színház örökös tagja. 3. *Nemzetek ébredése* címen beszédet mondott Raffay Sándor dr. evangélikus püspök. 4. *Magyar műdalok*. Előadta M. Némethy Ella operabéna, zongorán kísérte Karácsonyi István operaházi karnagy. 5. *Bakó László szavaltata*. 6. *Hazafias dalok*, előadta a tanárképző főiskola ének-kara. 7. *Szózat*. A gyönyörű ünnepség mélyes hatást keltett az egész országban, de messi idegenben élő honfitársaink körében is. A *dömsödi és balaton-szemeli* fiókszövetségek nagyszabású ünnepélyekkel áldoztak a nagy nap emlékének.

A Faluszövetség rádióosztályt létesített.

A Faluszövetség a nagy népszerűséggel meginduló rádió-programmok összeállítása és a mai kor legnépszerűbb vívmányának elterjesztése érdekében külön rádióosztályt létesített. A legkiválóbb technikai és művészi szakemberek vezetése alatt álló rádióosztály feladatául tűzte ki magának azt, hogy falufejlesztési célok és a hazafias érdekek érdekében a falu igényeit szem előtt tartó rádióprogramot állít össze, másrészt pedig rádiókészülékek látja el a falu népet. A rádiókészülékek gyártóival történt megállapodás értelmében a Faluszövetség rádióosztálya a falusi gazdakörök és különböző egyesületek igényeit teljes mértékben kielégítő rádiókészülékeket hoz forgalomba, amelyeket jutányos áron, részletfizetésre is, ad ki a községeknek, hogy ezzel az ország legkisebb és legelhagyottabb helyét is hozzájuttassa a kultúra áldásaihoz. A Faluszövetség rádióosztálya a hozzáfutóknak tanács- és támogatással készséggel szolgál. (Budapest, V., Zoltán-utca 8.)

Művészi kertel tervez és alakít, gyümölcsfát, bokorrozást, sortát, cserjét minden mennyiségben szállít Ungváry József faiskolája Cegléd. Árjegyzék, szaktanács ingyen. Budapesti irodája VI., Andrásy-út 56.

FORDSON TRACTOR

raktárról
szállítható

Telefon: 66-15.

HALTENBERGER VILMOS

a Ford gyárak autorizált képviselője
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. szám.

Szögnyelme:
Wilford Budapest.

Speciális amerikai gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsásboronák, tárcsás szikekék, fűkaszálok, burgonya kiszedő, körtfűrészek berendezés.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Magyarország mezőgazdasági termelése majdnem három-ezermillió rúg.

Most jelent meg a Pénzügyi Központ szokásos évenyedi jelentése, amelyben részletes tájékoztatást nyújt az ország pénzügyi és gazdasági helyzetéről. Nagy statisztikai adatsorozatával világítja meg az ország gazdasági fejlődését. Igen érdekes a mezőgazdasági termelés becsléséről közölt adatsorozat, amely szerint a növénytermelés értéke 2432 millió aranykoronát reprezentál, az erdőgazdaság összehozadéka 1183 millió aranykorona, míg az állattenyésztés szaporulatát a jelentés 50751 millió aranykoronára teszi, úgyhogy a mezőgazdasági összes termelés 1925. évi hozadéká 29514 millió aranykoronára becsülhető.

A Szőlősgazdák Egyesületének választmányi ülése.

Március hó 6-án tartotta a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete igazgatóválasztmányi ülését Kósinszky Viktor elnöklésével. Az igazgatóválasztmányi ülés mindenképp megállapította, hogy az ez idei közgyűlést április hó 11-én fogják megtartani, mely után szakelődások is lesznek. A közgyűlésre és az előadások időtartamára az egyesület tagjainak kedvezményes vasúti jegyet biztosít. Baross Endre dr. igazgató foglalkozott ezután az osztrák és cseh kereskedelmi szerződésekkkel és az adómentes borpárlat kérdésével. Különösen fontosnak tartotta a bortermelők részére engedélyezendő borkimérsi rendeletet, mely a kivívmanya a bortermelői érdekeltségnek. A borfogyasztási adó leszállítása érdekében további harcot hirdet, de oly módon, hogy az a községek költségvetésére sérlemes ne legyen.

Jutalmak a szikes és futóhomokos talajok fásítására.

A földmivvelésügyi miniszter az Alföld futóhomokos és szikes területén az 1924. és 1925. évek folyamán sikerrel teljesített gazdasági és tanya-fásítások jutalmazására pályázatokat hirdetett és négy díjat bocsátott rendelkezésre. A pályázati hirdetmény a Budapesti Közlönyben, az Erdészeti Lapokban, a Közlekedésben és a Földmivvelésügyi Értesítőben jelent meg. Az érdeklődőknek bővebb felvilágosítást az erdősítés helyére illetékes magyar királyi erdőgazgatóság ad.

A Faluszövetség leányvári fiókjának műkedvelő előadása.

A fiókszövetség műkedvelő gárdája március hó 7-én Okányik Lajos „Lepjék meg öket” című bohózatát adta elő nagy sikerrel. A kitudó előadás Markó Aurél jegyző és neje néme érdeme, akik nem kimélték a fáradságot abból a célból, hogy a szereplők a legkényesebb igényeket is kielégítsék. Az előadást közkívánatra a következő vasárnap meg kellett ismételni a lelkes gárdának. A fiókszövetségnek ez a kisa, de annál lelkesebb gárdája a német-ajkú vidéken kímoldhatatlanul nagy szolgálatot tesz a magyar kultúrának. Képzni a szereplőket ábrázolja. Elöl ül Dekiszky József. Első sor (balról jobbra): Moller József, Schwartz Mártonné, Markó Aurélné jegyzőné, Dekiszky Józsefné, Wencz Mária. Második sor (balról jobbra): Moller József, Perger Ferenc, Gerstner Róza, Klotor Károly, Gayer Károly, Markó Aurél jegyző és Schwartz Márton.

A kecskeméti m. kir. földmives iskola levente-csapata.

Vetőburgonyakiutalás.

A földmivvelésügyi minisztérium burgonyatermelési hivatala (Budapest, V., Országház-tér 11.) az előző évekhez hasonlóan a folyó évben is ad ki vagontételben, kizárólagosan vetőgömtermelésre, vetőburgonyát. A vasúti szállítási költséget a hivatal viseli. A burgonyák után a gazdaságok a termésből a kapott mennyiség másfélszeresét tartoznak a jövő tavasszal visszaadni. Érdeklődőknek a hivatal készséggel szolgál bővebb tájékoztatással.

Szeszgyárvezetői tanfolyam.

A M. Kir. Erjedéstanti Állomás f. évi április hó 26-án kezdődő nyolchetes szeszgyárvezetői képző tanfolyamot rendez. Legalább kétévi (érettségig tetek 1 évi) szeszgyári gyakorlatot hitelesen igazolni tudó hallgatók a tanfolyam sikeres elvégzése után oklevelet kapnak. Jelentkezések legkésőbb április hó 10-ig egymillió korona tan- és laboratóriumi díj egyidejű beklüldése mellett a M. Kir. Erjedéstanti Állomáshoz (Budapest, II., Debrői-út 15. Telefon: 83—63) intézendők. A tanfolyamra a jelentkezés sorrendjében csak korlátozott számú hallgatót vesznek föl.

Szántógépbemutató Debrecenben.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara március hó 10-én a Debreceni M. Kir. Gazdasági Akadémia gazdaságában szántógépbemutatót rendezett. A Kamara nevében Vác Lajos dr. igazgató nyitotta meg a bemutatót s ezután végigjárták a megjelentek a motortekék parcelláit s mindenütt nagy csoportok vették körül a dolgozó gépeket és az érdeklődőknek Czeglédy Béla titkár, Hank Olivér segédtitkár kamarai tisztviselőkn kívül Gollner János, Erdély János és Halász Miklós gazdasági akadémiai tanárok és valamennyi megjelent traktorgyári képviselő is részletes tájékoztatásokat adott.

Erdőőri és vadőri tanfolyamok.

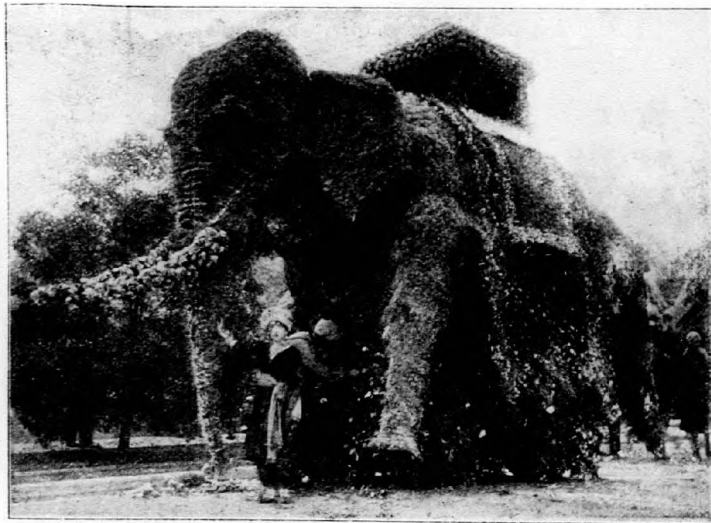
A m. kir. erdőgazdasági szakiskolánál (Esztergom) az 1927. év őszén kezdődő kétéves tanfolyamra, valamint a magyar királyi erdőőri és vadőri iskoláknál (Királyhalom és Esztergom) az 1926. év szeptember havában megnyíló egyéves tanfolyamra való főlvelekre vonatkozó kérvényeket folyó év június hó 1-ig kell benyújtani. Az erdőgazdasági szakiskolákra vonatkozó részletes pályázati föltételeket és tananyagkimutatást ötezer korona, az erdőőri és vadőri iskolákra vonatkozó részletes pályázati föltételeket pedig négyezer korona előzetes beklüldése ellenében a magyar királyi erdőgazdasági szakiskola, illetőleg a magyar királyi erdőőri és vadőri iskola küldi meg az érdeklődőknek aszerint, hogy a pályázó melyik iskolába kívánja magát fölvételni.

A csornai mezőgazdasági tanfolyam záróünnepé.

Az elmúlt héten fejezték be ünnepélyes keretek között Csorna nagyközségében a földmivvelésügyi és leányok részére rendezett négyhónapos teli mezőgazdasági tanfolyamot. A záróünnepélyen megjelentek Czvetkovits Ferenc miniszteri tanácsos a földmivvelésügyi minisztérium képviselőitében, Szigeti-Varga László gazdasági tanácsos, Rakovszky Tibor dr. főjegyző a vármegye népmivvelési bizottság képviselőitében, valamint Burdny Gergely premontrei prelátus. A tanfolyam száz hallgatója meglepő jó eredménnyel vizsgázott.

Megsebesült a demokrata vezér. *Vázsonyi* Vilmos, a terézvárosi demokraták bösz vezére, megsebesült a frankcsatában. Elszántan küzdött hűséges csapatai élén, mikor váratlanul golyóbs érte. A francia miniszterelnök nyilatkozata találta szíven a frankcsatát vezérfői főnökét. *Briand* francia miniszterelnök magyarabbnak bizonyult mint a Terézváros hőse. A franküggyben reánk, szegény magyarokra nézve, oly korrekt és kedvező nyilatkozatot tett a francia kamarában, ami *Vázsonyi*-Weiszfeld úrnak is dicséretére vált volna, ha véletlenül ő nyilatkozott volna így a magyar nemzetgyűlésen. *Vázsonyi* és nemzetközi barátainak nem hiába lóg az orruk! Kár volt francziábnak lenni a francziánál!

Héjj Imre dr. beszámolója Lovason és Alsóörsön. *Héjj* Imre dr. nemzetgyűlési képviselő a múlt vasárnap *Lovas* és *Alsóörs* községekben nagyhatású beszámolót tartott. *Lovason* Nagy Károly községi bíró üdvözölte a képviselőt, majd *Pázmány* tanító lelkes szavakban méltatta azt a nagy munkát, amelyet *Bethlen* István gróf miniszterelnök végez az ország érdekében immár negyedik éve. *Héjj* Imre képviselő tartotta meg ezután beszámolóját, amelyben először gazdasági kérdésekkel foglalkozott. Hangsúlyozta, milyen nagyjelentőségű, ha a nemzetnek újból rendes pénzgégsége van, amelynek hitelét semmiféle spekuláció vagy rosszindulatú politikai manőver meg nem ronthatja. Beszélt azután a frankhamisításról. Rámutatott arra, hogy az ellenzéknek ezzel kapcsolatban mik a törekvései. Egy újabb októberrel állunk szemben — mondotta *Héjj* Imre — amelynek leküzdésére minden tisztességes magyar embernek a kormány mögött a helye. A nemzetnek egységesen kell tiltakoznia az ellen, hogy az ellenzék külföldi erők igénybevételével akarja megbuktatni a kormányt. A beszámoló után *Pálffy* Gábor helybeli gazdánál volt *Héjj* Imre képviselő ebéden és délután *Alsóörsre* rándult át, ahol *Pettke* Imre községi bíró üdvözölte. *Héjj* Imre képviselő elmondotta ezután beszámolóbeszédét, amelyvel nagy hatást keltett. Megemlékezőremélőnek tartjuk, hogy az egybegyűlt közönség *Héjj* Imrét nemcsak mint nemzetgyűlési képviselőt, hanem mint az *Uj Barázda* főmunkatársát is ünnepelte. Örömlüknek adtak kifejezést, hogy az *Uj Barázda* és a *Vasárnap*, mint a falu lapjai, a vidéken szépen elterjedtek és kiszorították a merkantilista lapokat. *Héjj* Imre képviselő egész sereg panasszal és kéressel keresték fel. A képviselő a panaszok alapján fennjárt a földmívelésügyi miniszteriumban, ahol *Schandl* Károly államtitkár előtt szóvártta a szőlősgazdák kérését abban az irányban, hogy a jövedelmi- és vagyonadókvetéseknek vegyék figyelembe a börtérkesítés nehézségeit. A szőlősgazdákat ne sújtás nagyobb teherrel, illetve a szőlők jövedelmét ne értékeljük olyan magásra, mint eddig.

Elefánt virágból.

Képünk a buenos-ayresi (Délamerika) virágkorzó egyik legnagyobb sikert aratott jelenetét ábrázolja, amikor is a fenyőágakból és rózsákból készült elefánt vonult fel.

A Mura elmosa a magyar földet a jugoszlávok felé
A Mura, mint trianoni határ, most az ország és Zalavármegye földjét szaggatja és nagy területeket sodor át Jugoszláviához. A jugoszlávok ezekre a területekre minden jog nélkül ráteszik a kezüket, sőt előfordul, hogy nem elsodort területeket is elfoglalnak. Zala vármegye a szükséges intézkedések megtétele végett a kormányhoz fordul.

A frankügy. Az elmúlt héten a franküggyben *Pallavicini* György a vizsgálóbírónál is megtagadta a vallomástételt, mire az ügyészség kérte mentelmi jogának fölfüggesztését, hogy valamásra kényszeríthesse. Ugyancsak megidéztek *Sigray* Antal gróft is, akit, ha a vallomást megtagadja, szintén kikérnék a nemzetgyűléstől. Kiderült, hogy a régi frankklisét egy *Szendey* László nevű orvostanhallgató rejtette. A rendőrség őrizetbe vette, mire védője, *Ulain* beszoalagatta a két klisét. Ezekről megállapították, hogy a régi, kevésbé sikerült *Schultze*-féle klisék és a hamis frankokat nem éről készítették. Szendeyt a vizsgálóbíró szabadlábra is helyezte, de bűnpártolás címén folyik ellene az eljárás. *Károlyi* Imre gróf a vizsgálóbírónál is megtagadta a vallomástételt *Windschgrätz* főllejgyészeiről. Arra hivatkozott, hogy szavát adta arra, hogy nem árulja el a jegyzeteket és ha most mégis ezt tenné, szegény háramlana rá. Mivel megállapíthatóan arról van szó, hogy az ügyvéd részére készült jegyzetek ismeri *Károlyi*, amely jegyzeteket a perrendtartás értelmében a vádlott ellen nem lehet felhasználni és mivel *Károlyi* azt állítja, hogy a hatvan oldalra terjedő jegyzetek oly rövid ideig voltak nála, hogy eskü alatt tartalmukról nem is merne vallani, a vizsgálóbíró és a vádtanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem kényszeríti *Károlyi*t vallomástételre. A vádtanács letárgyalta a frankügy vádlottainak a vádirat ellen beadott kifogásait és döntését még ezen a héten kihirdeti.

Tűzvész pusztított Nagygéresd községben. *Nagyéresd* községben valószínűleg gyújtogatásból keletkezett nagy tűz pusztított. A közeli húsz község tűzoltósága a hívásra azonnal a helyszínre ért, de a nagy szélviharban önfeláldozó munkájuk mellett is tizenhárom lakóház, tíz gazdasági épület, nagymennyiségű takarmány és sok állat esett a tűz martalekál. A kár meghaladja az ötszázmillió koronát és nagybörzést kibemberket sújt.

Tilos a leventék foglalkoztatása istentisztelet idején. Az Országos Testnevelési Tanács eltiltotta, kivételes esetektől eltekintve, a leventéknek vasár- és ünnepnapokon a délelőtti istentisztelet ideje alatt való foglalkoztatását, valamint elrendelte, hogy az oktatók a leventéket az istentiszteleten való megjelenésre is kötelezzék.

Ritka természeti tűnemény Felsőausztriában. A felsőausztriai *Sankt Aegidiben* *Passau*—*Wegscheid* (Bajorország) irányába nagyszerű északi fény jelenséget észleltek, amely eleinte teljesen égési pir látszatát keltette, mígnem világos és sötétzöld, kék és sötétvörös színek nem vegyültek hozzá. A ritka természeti tűnemény végül csikokra váltva, különböző irányokban eltűnt.

Jelentkezés a folyamórséghez. A magyar királyi folyamórség felhívja a magyar állampolgárokat, hogy a magyar királyi folyamórséghez hatévi szolgálata lépjenek be. Jelentkezni lehet április 10-éig minden hétfőn, szerdán és szombaton Budapesten a folyamórség parancsnokságánál (Budapest, III., Laktanya-utca 33.). A jelentkezés hatévi szolgálata kell magát köteleznie, amelybe a volt hadseregben teljesített szolgálati idő, legfeljebb azonban három év beszámít. Az önként belépők számára a törvényesen előírt készpénzilletményt, étkezést, ruházatot és laktanyaszerű lakást biztosítják. Az önként belépettek egy-két hónap után, amennyiben minden tekintetben megfelelnek és a folyamórségi szolgálatot élethivatásuknak választották, a magasabb illetékekben részesülnek. A régebben viselt rendfokozat sem az előléptetésnél, sem az illetmények szempontjából nem jön tekintetbe. Az önként belépett évenként háromheti szabadságot kap teljes illetményekkel.

A sashalmi «delejes» asszonyt eltöltötték a «gyógyítástól».
A Pest közelében lévő Sashalmon az utóbbi időben ezren és ezren keresték fel *Wunderlichné*t, egy szabó feleségét, akiről az a hír terjedt el, hogy valami titkos erő birtokában mindenféle beteget meg tud gyógyítani. Wunderlichné egyes lapok valóságos csodának tüntették fel, a mindennapi élet középpontjába állították s így nem csoda, hogy az egyszerűbb s alacsonyabb műveltségű emberek tömegével keresték fel a «delejes asszonyt». Wunderlichné «művészete» pedig nem állott másból, mint abból, hogy a tömeglélek hitt az erejében s így, akit «gyógyítani» kezdett, azt hitte elvakultságában, hogy már meg is gyógyult. Különösen az idegbetegek voltak így, később azonban ezek is rájöttek, hogy *egyáltalán nem segített rájuk az asszony*. Wunderlichné gyógyítása sokkal többet ártott, mint használt. Sok ragályos beteg is felkereste ugyanis s a ragály a nagy tömegben terjedt, sőt az asszony vitte át egyik betegről a másikra a kórt, hiszen a testüket simogatta. Végül is a mult héten a hatóság közbelepett és Wunderlichnének a vármegyei tisztiorvos elől kellett bemutatnia tudományát. Itt azután kiderült, hogy *senkít sem tud meggyógyítani, csak az alacsonyok szellemi képességű emberekre tud hatni. Így azután betöltötték a rendeleseit*. Ezzel remélhetőleg megszűnik az a tömegörület is, amelybe a hiszékeny emberek estek, akik elhitték, hogy «Wunderlichnének a szellemek segítenek a gyógyításban».

A vidéki kispároság helyzetén a róntana az állami anyagbeszerző központ felállítására. A Takarékosági Bizottság felvetette az állami anyagbeszerzési központ felállításának gondolatát, amely egyedül végezné az állami hivatalok anyagszükségletének beszerzését. Értesüléink szerint a kispároság ellenéni fogja az állami anyagbeszerző központ felállítását, mert ez a rendszer lehetetlenné tenné szerinte az egészséges verseny kifejlődését. Különösen a vidéki kispároságot érintené súlyosan, ha a közhivatalok anyagbeszerzését teljesen a Budapestben szervezendő központra bíznák, mert eslesek azoktól a szállítóktól, amelyekhez versenytárgyalások útján jutottak. A kispári érdekeltségek a kérdés megvitatására előreláthatóan országos nagygyűlést is összehívhatnak. A kispároság érdekvédelmére a nemzetgyűlés tagjaihoz is felhívással fordulnak, hogy foglaljanak állást a tervezett központ felállításával szemben.

Nagy szimpátiával vásárolja a közönség a Hadviselték sorsjegyeit, hogy háláját leróhassa a Hadviseltékkel szemben. A «Hadviselték Otthona» ennek a sorsjátéknak a jövedelméből épül föl. Egyetlen 10.000 koronás sorsjeggyel már megnyerhető a hatalmas főnyeremény és jutalom: *egy métermáza arany, ezüst és brilliáns ékszer*, ezenkívül még 35 főnyeremény; továbbá 5150 értékes nyeremény. Teljes húzás föltétlenül április 10-én.

Műkedvelő előadás Károlyfalván.

A károlyfalvi Leventegyesület pompás sikerrel rámször adta elő a «Piros bugyellaris» című népszínművet. A főszerepekben Rák Mariska (Bíróné), Nári Ferenc (Török bíró) és Brogli György (Csillag őrmester) nagyszerűen megállították a helyüket.

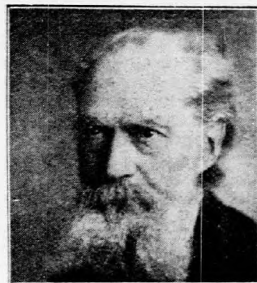
(Beküldte Brogli Ferenc Károlyfalváról.)

„A magyar hadifoglyok apja“.

Az oroszországi magyar hadifoglyok legnagyobb része, körülbelül 30.000 ember, *Stettin*en (Németország) keresztül utazott haza Magyarországra. Stettin városa honfitársainkat végtelen szeretettel fogadta. Az oroszországi tenperny szenvedések után, örömkönyvek csillogtak véreink szemében a szívélyes fogadtatások alkalmából. A hivatalos fogadószerveken kívül különösen a stettini *Vaterländischer Frauenverein* (nőegylet) tagjai szereztek maguknak hervadtlan érdemeket. Ezek az előkelő úrnők, fáradságot nem kímélve, a ragálytól nem félve, állták, vizsgálalták betegeinket s szeretet-adorományokat osztottak szét hazatérőink között. Különösen bensőséggé tették ezek a nők a karácsony havában történt fogadókat. De talán a legfelejthetlebb maradt hazatérőink előtt a jó öreg *Gustav Adolf Kaselow*, stettini hetven éven felüli polgár, akinek «Kaselow apánk» volt a neve. Ez az emberárút minden hadifoglyogadással ott volt s sokszor éjfélig is el-elbeszélgették véreinkkel, szerzetadományokkal megörvendtetvén őket, ügyes-bajos dolgaikat elintézték, leveleiket továbbította. Kaselow emlékkönyvébe honfitársaink oroszországi élményeiről, a stettini fogadásról és sok más egyébről kimerítően írtak. Fényképek s művészi rajzok ékesítik ezt az immár húsz kétértelmű kitévő emlékkönyvet, mely Kaselow halála után Stettin városa múzeumába fog kerülni.

Főnti adatokat és «Kaselow apánk» fényképét *Ruszkay Gyula* ezredes, a stettini volt magyar hadifoglyogadóbizottság elnöke, juttatta hozzánk. Örömmel közöljük *Gustav Adolf Kaselow* fényképét, hogy a magunk részéről is lerójuk mélységes hálánkat vele szemben, aki nevét örökre bevészte a magyar hadifoglyok szívébe.

A Kápolna- és a Charité-sorsjegyek húzása. A *Kápolna-sorsjegyekből* a következők számkon nyertek: A 12 személyes *ezüst év-eszközből* álló százmillió korona értékű főnyereményt a B sorozat 53.385 számú sorsjegy; az 50 millió korona értékű *női kelengyét* a B 77.461 számú sorsjegy; a 20 millió értékű *zongorát* nyerte az E 53.932 számú sorsjegy; a 20 millió értékű *hálószobaberendezést* a C 78.188 számú sorsjegy; a 10 millió értékű *férfjelengyét* pedig a D 81.372 számú sorsjegy nyerte. A *konyhaberendezést* a D sorozat 52.010 számú, a *férfiaranyórát* és *láncot* a D 54.052 számú, a *női aranyórát* és *láncot* az A 90.774 számú, a *női szőrmebundát* az E 67.481 számú, a *brilliáns karcsatot* a C 3624 számú sorsjegy nyerte. *Biciklit* nyert az E 10.976 számú, a B 54.823 szám és a 89.554 számú, *varrógépet* pedig a B 65.555 számú és a C 49.981 számú sorsjegy. *Szőrmés női télikabátot* nyert a 49.517 és a B 79.686 számú sorsjegy, *perzsaszőnyegét* a B 62.424 és az A 19.616 számú, *férfjöltönyt* az A 65.959, D 45.181 számú, az E 98.491 számú, a D 93.202 számú, a D 3708 számú és az A 14.508 számú sorsjegyek. *Női télikabátot* nyert a C 82.478 számú és a C 47.437 számú sorsjegy. *Női tavaszi felöltőt* pedig a D 10.104 számú, az E 6573 számú, a C 41.621 és az E 50.832 számú sorsjegy. *Férfji bőrkabátot* nyert a B 18.251 számú, a C 76.527 számú, az E 97.830 számú, a D 17.783 számú sorsjegy. Végül *női aranyórát* nyert az A, mint B, C, D és E sorozatból a 95.134 számú, a 72.023 számú és a 32.729 számú sorsjegy. Több húzás nem lesz. — A *Charité poliklinika* sorsjáték első húzásának eredménye: Az *autót* a C 35.433 számú sorsjegy nyerte meg. A 12 személyes *ezüstévkészletet* a C 46.782 számú sorsjegy, a 30 millió *ezüstévkészletet* az E 34.058 szám, a 25 millió *teáskészletet* a D 45.201 szám nyerte. *Ezüsttálat* nyertek a 33.321 és a 17.237 számok minden sorozata. Három millió *olajfestményt* nyertek az E 30.687 és A 32.856 számok. *Ezüsttáskát* a C 17.539 szám. *Ezüsttáskát* a 18.641 szám minden sorozata. *Aranykar-kabátot* a 14.604 és 46.857 számok minden sorozata. *Aranykar-kabátot* nyert a 10.871 A és B sorozata. Legközelebbi húzás április 8-án lesz.

Gustav Adolf Kaselow, a «magyar hadifoglyok apja».

Kaselow nő a fényképén német nyelvű aláírásával látta el. Magyar fordításban így hangzik: «Legöröbb atyai üdvözlélemet küldöm mindazoknak a szívenhez nőt hadifoglyoknak, feleségeiknek és gyermekeiknek, akik szerencsésen eljutottak régi, drága hazájukba».

Megsebesült a demokrata vezér. *Vázsonyi* Vilmos, a terézvárosi demokraták bösz vezére, megsebesült a frankcsatában. Elszántan küzdött hűséges csapatai élén, mikor váratlanul golyóbsérte. A francia miniszterelnök nyilatkozata találta szíven a frankcsatát vezérkari főnökét. *Briand* francia miniszterelnök magyararabnak bizonyult mint a Terézváros hőse. A frankügyben reánk, szegény magyarokra nézve, oly korrekte és kedvező nyilatkozatot tett a francia kamarában, ami *Vázsonyi*-Weiszfeld úrnak is dicséretére vált volna, ha véletlenül ő nyilatkozott volna így a magyar nemzetgyűlésen. *Vázsonyi* és nemzetközi barátainak nem hiába lóg az orruk! Kár volt francziábnak lenni a francziánál!

Héjj Imre dr. beszámolója Lovason és Alsóörsön. *Héjj* Imre dr. nemzetgyűlési képviselő a múlt vasárnap *Lovas* és *Alsóörs* községekben nagyhatású beszámolót tartott. *Lovason* Nagy Károly községi bíró üdvözölte a képviselőt, majd *Pázmány* tanító lelkes szavakban méltatta azt a nagy munkát, amelyet *Bethlen* István gróf miniszterelnök végez az ország érdekében immár negyedik éve. *Héjj* Imre képviselő tartotta meg ezután beszámolóját, amelyben először gazdasági kérdésekkel foglalkozott. Hangsúlyozta, milyen nagyjelentőségű, ha a nemzetnek újból rendes pénzgépe van, amelynek hitelét semmiféle spekuláció vagy rosszindulatú politikai manőver meg nem ronghatja. Beszélt ezután a frankhamisításról. Rámutatott arra, hogy az ellenzékkel azelőtt kapcsolatban mik a törekvései. Egy újabb októberrel állunk szemben — mondotta *Héjj* Imre — amelynek leküzdésére minden tisztességes magyar embernek a kormány mögött a helye. A nemzetnek egységesen kell tiltakoznia az ellen, hogy az ellenzék külföldi erők igénybevételével akarja megbuktatni a kormányt. A beszámoló után *Pálffy* Gábor helybeli gazdánál volt *Héjj* Imre képviselő ebéden és délután *Alsóörsre* rándult át, ahol *Pettke* Imre községi bíró üdvözölte. *Héjj* Imre képviselő elmondotta ezután beszámolóbeszédét, amelyvel nagy hatást keltett. Megemlékeztetésnek tartjuk, hogy az egybegyűlt közönség *Héjj* Imrét nemcsak mint nemzetgyűlési képviselőt, hanem mint az *Uj Barázda* főmunkatársát is ünnepelte. Örömlüknek adtak kifejezést, hogy az *Uj Barázda* és a *Vasárnap*, mint a falu lapjai, a vidéken szépen elterjedtek és kiszorították a merkantillista lapokat. *Héjj* Imre képviselő egész sereg panasszal és kéressel keresték fel. A képviselő a panaszok alapján fennjárt a földmívelésügyi miniszteriumban, ahol *Schandl* Károly államtitkár előtt szövéttette a szőlősgazdák kérését abban az irányban, hogy a jövedelmi- és vagyonadókvetésekkel vegyék figyelembe a bortértékesítés nehézségeit. A szőlősgazdákak ne sújtásák nagyobb teherrel, illetve a szőlők jövedelmét ne értékélik olyan magasra, mint eddig.

A Mura elmosa a magyar földet a jugoszlávok felé
A Mura, mint trianoni határ, most az ország és Zala vármegye földjét szaggatja és nagy területekre sodor át Jugoszláviához. A jugoszlávok ezekre a területekre minden jog nélkül ráteszik a kezüket, sőt előfordul, hogy nem elsodort területeket is elfoglalnak. Zala vármegye a szükséges intézkedések megtétele végett a kormányhoz fordul.

A frankügy. Az elmúlt héten a frankügyben *Pallavicini* György a vizsgálóbírónál is megtagadta a vallomástételt, mire az ügyészeg kérte mentelmi jogának fölfüggesztését, hogy vallomásra kényszeríthesse. Ugyancsak megidéztek *Sigray* Antal grófit is, akit, ha a vallomást megtagadja, szintén kikérnék a nemzetgyűléstől. Kiderült, hogy a régi frankkliséket egy *Szendey* László nevű orvostanhallgató rejtegette. A rendőrség őrizetbe vette, mire védője, *Ulain beszoalagatta a két klisé*. Ezekről megállapították, hogy a régi, kevésbé sikerült *Schultze*-féle klisé és a hamis frankokat nem éről készítették. Szendey a vizsgálóbíró szabadlábra is helyezte, de bűnpártolás címén folyik ellene az eljárás. *Károlyi* Imre gróf a vizsgálóbírónál is megtagadta a vallomástételt *Windschgrätz* főllejgyeséről. Arra hivatkozott, hogy szavát adta arra, hogy nem árulja el a jegyzeteket és ha most mégis ezt tenné, szegény háramlana rá. Mivel megállapíthatóan arról van szó, hogy az ügyvéd részére készült jegyzeteket ismeri *Károlyi*, amely jegyzeteket a perrendtartás értelmében a vádlott ellen nem lehet felhasználni és mivel *Károlyi* azt állítja, hogy a hatvan oldalra terjedő jegyzeteket oly rövid ideig voltak nála, hogy eskü alatt tartalmukról nem is merne vallani, a vizsgálóbíró és a vádtanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem kényszeríti *Károlyit* vallomástételre. A vádtanács letárgyalta a frankügy vádlottainak a vádirat ellen beadott kifogásait és döntését még ezen a héten kihirdeti.

Tűzvész pusztított Nagygéresd községben. *Nagyéresd* községben valószínűleg gyújtogatásból keletkezett nagy tűz pusztított. A közeli húsz község tűzoltósága a hívásra azonnal a helyszínre ért, de a nagy szélviharban önfeláldozó munkájuk mellett is tizenhárom lakóház, tíz gazdasági épület, nagymennyiségű takarmány és sok állat esett a tűz martalekál. A kár meghaladja az ötszázmillió koronát és nagybörzsi kismembeket sújt.

Tilos a levették foglalkoztatása istentisztelet idején. Az Országos Testnevelési Tanács eltiltotta, kivételes esetektől eltekintve, a levetteknek vasár- és ünnepnapokon a délelőtti istentisztelet ideje alatt való foglalkoztatását, valamint elrendelte, hogy az oktatók a levettek az istentiszteleten való megjelenésére is kötelezzék.

Ritka természeti tűnemény Felsőausztriában. A felsőausztriai *Sankt Aegidiben* *Passau*—*Wegscheid* (Bajorország) irányába nagyszerű északi fény jelenséget észleltek, amely eleinte teljesen égési pír látszatát keltezte, mígnem világos és sötétzöld, kék és sötétvörös színek nem vegyültek hozzá. A ritka természeti tűnemény végül csikokra váltva, különböző irányokban eltűnt.

Jelentkezés a folyamórséghez. A magyar királyi folyamórség felhívja a magyar állampolgárokat, hogy a magyar királyi folyamórséghez hatévi szolgálata lépjenek be. Jelentkezni lehet április 10-éig minden hétfőn, szerdán és szombaton Budapesten a folyamórség parancsnokságánál (Budapest, III., Laktanya-utca 33.). A jelentkezés hatévi szolgálata kell magát köteleznie, amelybe a volt hadseregben teljesített szolgálati idő, legfeljebb azonban három év beszámít. Az önként belépők számára a törvényesen előírt készpénzilletményt, étkezést, ruházatot és laktanyaszerű lakást biztosítják. Az önként belépettek egy-két hónap után, amennyiben minden tekintetben megfelelnek és a folyamórségi szolgálatot élethivatásuknak választották, a magasabb illetékekben részesülnek. A régebben viselt rendfokozat sem az előléptetésnél, sem az illetmények szempontjából nem jön tekintetbe. Az önként belépett évenként háromheti szabadságot kap teljes illetményekkel.

Elefánt virágból.

Képünk a buenos-ayresi (Délamerika) virágkorzó egyik legnagyobbsikert arattott jelenetét ábrázolja, amikor is a fenyőágakból és rózsákból készült elefánt vonult fel.

A sashalmi «delejes» asszonyt eltiltották a «gyógyítástól». A Pest közelében lévő Sashalmon az utóbbi időben ezren és ezren keresték fel Wunderlichné, egy szabó feleségét, akiről az a hír terjedt el, hogy valami titkos erő birtokában mindenféle beteget meg tud gyógyítani. Wunderlichné egyes lapok valóságos csodának tüntették fel, a mindennapi élet középpontjába állították s így nem csoda, hogy az egyszerűs alacsonyabb műveltségű emberek tömegevel keresték fel a «delejes asszonyt». Wunderlichné «művészete» pedig nem állott másból, mint abból, hogy a tömeglélek hitt az erejében s így, akit «gyógyítani» kezdett, azt hitte elvakultságában, hogy már meg is gyógyult. Különösen az idegbetegek voltak így, később azonban ezek is rájöttek, hogy *egyáltalán nem segített rájuk az asszony*. Wunderlichné gyógyítása sokkal többet értett, mint használt. Sok ragályos beteg is felkereste ugyanis s a ragály a nagy tömegben terjedt, sőt az asszony vitte át egyik betegről a másikra a kórt, hiszen a testüket simogatta. Végül is a mult héten a hatóság közbelepett és Wunderlichnének a vármegyei tisztiorvos előtt kellett bemutatnia tudományát. Itt azután kiderült, hogy *senki sem tud meggyógyítani, csak az alacsonyokfok szellemi képességű emberekre tud hatni. Így azután betiltották a rendeleteit*. Ezzel remélhetőleg megszűnik az a tömegörület is, amelybe a hiszékeny emberek estek, akik elhitték, hogy «Wunderlichnének a szellemek segítenek a gyógyításban.»

A vidéki kisparosság helyzetén rontana az állami anyagbeszerző központ felállítására. A Takarékpénztári Bizottság felvetette az állami anyagbeszerzési központ felállításának gondolatát, amely egyedül végezné az állami hivatalok anyagszükségletének beszerzését. Értesüléink szerint a kisparosság ellenéni fogja az állami anyagbeszerző központ felállítását, mert ez a rendszer lehetetlenné tenné szerinte az egészséges verseny kifejlődését. Különösen a vidéki kisparosságot érintené súlyosan, ha a közhatalok anyagbeszerzését teljesen a Budapestben szervezendő központra bízánk, mert esznek azoktól a szállítóktól, amelyekhez versenytárgyalások útján jutottak. A kisipari érdekeltségek a kérdés megvitatására előreláthatóan országos nagygyűlést is összehívhatnak. A kisparosság érdekvédelmére a nemzetgyűlés tagjaihoz is felhívással fordulnak, hogy foglaljanak állást a tervezett központ felállításával szemben.

Nagy szimpátiával vásárolja a közönség a Hadviselték sorsjegyeit, hogy háláját leróhassa a Hadviseltékek szemben. A «Hadviselték Otthona» ennek a sorsjátéknak a jövedelméből épül föl. Egyetlen 10.000 koronás sorsjeggyel már megnyerhető a hatalmas főnyeremény és jutalom: egy métermáza arany, ezüst és briliáns ékszer, ezenkívül még 35 főnyeremény, továbbá 5150 értékes nyeremény. Teljes húzás föltétlenül április 10-én.

Műkedvelő előadás Károlyfalván.

A károlyfalvi Leventegyesület pompás sikerrel háromszor adta elő a «Piros bugyellaris» című népszínművet. A főszerepekben Rák Mariska (Biróné), Nári Ferenc (Török bíró) és Brogli György (Csillag őrmester) nagyszerűen megállították a helyüket.

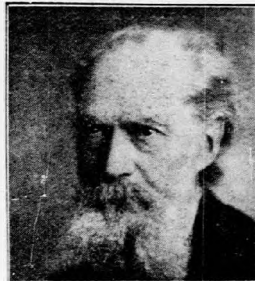
(Beküldte Brogli Ferenc Károlyfalvától.)

„A magyar hadifoglyok apja“.

Az oroszországi magyar hadifoglyok legnagyobb része, körülbelül 30.000 ember, Stettin (Németország) kerületű utazott haza Magyarországra. Stettin városa honfitársainkat végtelen szeretettel fogadta. Az oroszországi tenyernyi szenvedések után, örömkönyvek csillogtak véreink szemében a szívélyes fogadtatások alkalmából. A hivatalos fogadószerveken kívül különösen a stettini Vaterländischer Frauenverein (nőegylet) tagjai szereztek maguknak hervadhatlan érdemeket. Ezek az előkelő úrinők, fáradtságot nem kímélve, a ragálytól nem félve, ápolták, vigasztalták betegeinket s szeretetadómanókat ostromtak szét hazatérőink között. Különösen bensőségessé tették ezek a nők a karácsony havában történt fogadásokat. De talán a legfelejthetlenebb marad hazatérőink előtt a jó öreg Gustav Adolf Kaselow, stettini hetven éven felüli polgár, akinek «Kaselow apánk» volt a neve. Ez az emberhatár minden hadifoglyofogadásnál ott volt s sokszor féjfél is el-elbeszélgetett véreinkkel, szeretetadómanókkal megőrvendzetvén őket, ügyes-bajos dolgaikat elintézték, leveleiket továbbította. Kaselow emlékkönyvébe honfitársaink oroszországi élményeiről, a stettini fogadásról és sok más egyébről kimerítően írtak. Fényképek s művészi rajzok ékesítik ezt az immár húsz kétértelmű kitévő emlékkönyvet, mely Kaselow halála után Stettin városa múzeumába fog kerülni.

Főnti adatokat és «Kaselow apánk» fényképét Ruszkay Gyula ezredes, a stettini volt magyar hadifoglyofogadóbizottság elnöke, juttatta hozzánk. Örömmel közöljük Gustav Adolf Kaselow fényképét, hogy a magunk részéről is lerójuk mélységes hálánkat vele szemben, aki nevét örökké bevészte a magyar hadifoglyok szívébe.

A Kápolna- és a Charité-sorsjegyek húzása. A Kápolna-sorsjegyekből a következők számok nyertek: A 12 személyes ezüst evészkészletből álló százmillió korona értékű főnyereményt a B sorozat 53.385 számú sorsjegy; az 50 millió korona értékű női telengyél a B 77.461 számú sorsjegy; a 20 millió értékű zongorát nyerte az E 53.932 számú sorsjegy; a 20 millió értékű hűsoszobaberendezést a C 78.188 számú sorsjegy; a 10 millió értékű férjfeljegyet pedig a D 81.372 számú sorsjegy nyerte. A konyhaberendezést a D sorozat 52.010 számú, a férjfiaranyórát és láncot a D 54.052 számú, a női aranyórát és láncot az A 90.774 számú, a női szőrmebundát az E 67.481 számú, a briliáns karcsatot a C 3624 számú sorsjegy nyerte. Biciklit nyert az E 10.976 számú, a B 54.823 szám és a 89.554 számú, varrógépet pedig a B 65.555 számú és a C 49.981 számú sorsjegy. Szőrmés női télikabtot nyert a 49.517 és a B 79.686 számú sorsjegy, perzsaszőnyeget a B 62.424 és az A 19.616 számú, férjfeljegyet az A 65.959, D 45.181 számú, az E 98.491 számú, a D 93.202 számú, a D 3708 számú és az A 14.508 számú sorsjegyek. Női télikabtot nyert a C 82.478 számú és a C 47.437 számú sorsjegy. Női tavaszi felöltőt pedig a D 10.104 számú, az E 6573 számú, a C 41.621 és az E 50.832 számú sorsjegy. Férj bőrkabtot nyert a B 18.251 számú, a C 76.527 számú, az E 97.830 számú, a D 17.783 számú sorsjegy. Végül női aranyórát nyert az A, mint B, C, D és E sorozatból a 95.134 számú, a 72.023 számú és a 32.729 számú sorsjegy. Több húzás nem lesz. — A Charité poliklinika sorsjáték első húzásának eredménye: Az autót a C 35.433 számú sorsjegy nyerte meg. A 12 személyes ezüstevészkészletet a C 46.782 számú sorsjegy, a 30 millió ezüstkészletet az E 34.058 számú, a 25 millió téskészletet a D 45.201 szám nyerte. Ezüsttálat nyertek a 33.321 és a 17.237 számok minden sorozata. Három millió olajfestményt nyertek az E 30.687 és A 32.856 számok. Ezüsttáskát a C 17.539 szám. Ezüsttáskát a 18.641 szám minden sorozata. Aranykarabót a 14.604 és 46.857 számok minden sorozata. Aranykarabót nyert a 10.871 A és B sorozata. Legközelebbi húzás április 8-án lesz.

Gustav Adolf Kaselow, a «magyar hadifoglyok apja».

Kaselow rá a fényképét német nyelvű aláírásával látta el. Magyar fordításban így hangzik: «Legtöbb atyai üdvözléssel küldöm mindazoknak a szívemmel töltött hadifoglyoknak, feleségüknek és gyermekeiknek, akik szerencsésen eljutottak régi, drága hazájukba».

A vörös szökevények Genfben is Magyarország ellen uszítanak. A szökevény Károlyi-forradalmárok és vörösök egyik díszes virága, Szende Pál Genfben néhány öszterezelt szocialista munkás előtt előadást tartott, amelyen igyekezett a vörösöket Magyarország ellen uszítani. Természetesen nem mulasztotta el ezúttal sem, hogy különböző rágalmat ne szórjon a magyarokra. Szendének ebből a nyelvöltögetéséből is kiderült, hogy a vörösök külföldi segítséggel szeretnék megbuktatni a magyar kormányt. Ez a kívánságuk azonban jámbor óhajítás marad.

Akik két országban laknak egyszerre. Oláhország és Csehország között a Tisza a határ s csak így eshetett meg, hogy vannak községek, amelyeket kettőszel a Tisza. Máramarossziget külvárosát is a Tisza választja el a tulajdonképeni várostól s van úgy, hogy a csehszlovákiai kisgazdának Oláhországban van a kertje s az Oláhországba trianonizált gazda Csehszlovákiába hajítja át legelni a tehénait. Az új urak maguk is érzik a helyzet fontosságát s már hónapok óta tanácskoznak, hogyan lehetne segíteni ezeken az állapotokon. Hír szerint most megegyezés történt az átkelő igazolványok kiadása tekintetében. Megható jelenet volt, mikor a csehszlovákiai Lonka község rutén lakosága a bizottság elé járult és kérte, engedjék meg nekik a békeszerződés folytán Oláhországnak ítélt területen levő templomba az átjárását. A bizottság úgy döntött, hogy a lonkai hívők huszonnégyórás tartózkodásra szóló igazolványt kapnak vasárnaponként.

Kivégeztek egy többszörös gyilkost. Fesető Sándor békesi foltöző csizmadiaát a gyulai törvényszék halálra ítélte, mert idősebb Pataki Sándor békesi földmíveléssel együtt Sarkadon 1919-ben özvegy Fekete Pálnét, Békésben pedig 1922-ben Kovács Jánost, valamint Kovács feleségét és Juliska leányát vadállati kegyetlenséggel meggyilkolták. Még mintegy negyven bűncselekményt követtek el. Pataki Sándor, akit szintén halálra ítélték, négy nappal ezelőtt a gyulai rabkórházban meghalt. Miután az ítélet jogerőssé vált, Fesető Sándoron a kivégzést szombaton reggel végrehajtották.

Állítólag él a cincikait tömegyilkos. Simon József a napokban érkezett haza Újszegre az idegenlégionban teljesített főbbi szolgálat után. Simon elmondotta, hogy Kiss Béla, a cincikait asszonyirtó, Indokindban az idegenlégio őrmestere. Szerinte a Szerbiában elesett Kiss Béla az asszonyirtónak csak névrokoma. Emlékeztet még a háború során kiderült cincikait borzalmas büntényre. Kiss Béla bádogospester hét nőt gyilkolt meg és bádoghódban, légmentesen lecinkezte, rejtette el holtestüket. A vadállati kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosságok tetteséről annakidején azt állították meg, hogy a szerbiai harctérben elesett. Ezt a megállapítást már abban az időben kétkedéssel fogadták. Most aztán előállott Simon József és azt állítja, hogy az asszonyirtó él. Bejelentése folytán meg kell indítani a vizsgálatot diplomáciai úton a valóság megállapítására.

Egy detektív lelőtte cigányzenész támadóját. Simig István detektív az egyik napon elő akart állítani egy embert Budapesten, az Alsóerdősor-utca 18. számú házból. Eközben Döme Lajos cigányzenész, a keresett egyén hozzátartozója, dühösen támadt a detektívre, majd kést rántott elő és Simig felé sujtott. A detektív ekkor elugrott és figyelmeztette Dömét, hogy lelév, ha el nem teszi a kést. Döme azonban ennek ellenére tovább erőszakoskodott és többször Simig felé sujtott. Simig erre elsütötte fegyverét s a golyó Döme mellébe hatolt. Döme, dacára sebesülésének, Simiget újból meg akarta szúrni, mire Simig újból kétszer feléje lött. A két golyó is Döme mellébe hatott. Döme összeesett és mire a mentők megérkeztek, meghalt. Döme kezéből a kést a mentők vették ki. Az eset tanui igazolták, hogy jogos önvédelemből, az utolsó percben használta a detektív fegyverét. Döme a házbéliek állítása szerint rablítás, veszedkedő, verekedő ember volt. Amikor a vele együtt lakó anyós meg tudta, hogy a detektív golyói megölték Dömét, megszökölta a detektívet és hátalkodott, hogy megszabadítsa a családot rémetől.

Népművelés Pátyon. A szellemi és anyagi fellendülésnek egyik igen szép bizonyágát láttuk ez évben is Pátyon, ahol Káldmán János református lelkész vezetése mellett a falu intelligenciájának bevonásával s a földművesifjak- és leányokból álló vegyeskar közreműködésével november közepétől február elejéig hetenként vallásos és népművelő előadásokat tartottak, amelyeken vallásos, társadalmi, egészségügyi, történelmi előadásokkal és szavallattal szer sikert értek el, február elején pedig Káldmán Jánosné mutatta be ismét az általa szervezett műkedvelőtársasággal a Páros bugyiláris című népszínművet. Hogy ez a fardozás nem volt hiabavaló, mutatja, hogy az előadást ötször kellett megismételni, anyagilag pedig jótékonycélra tekintélyes összeget jövedelmezett. Szeretnénk megemlékezni minden egyes szereplőről, de csak annyit mondunk, mindnyájan nagyon jól alakítottak. Különösen szép volt Mészáros Irma, Tócsány Vilmos, Lehocky József és Aldott János játéka. Minden elismerés megilleti a nagytiszteletű asszonyt nem fardozását, aki igazi segítőtársa férjének abban a nehéz munkájában, amelyet a magyar népművelés, szellemi és anyagi jólétének előmozdítása iránt két évtizeden át kifejt.

Az első magyar sportkiállítás. A Nemzeti Múzeum a Testnevelési Tanácssal egyetemben, husvét előtt rendezte meg az első magyar sportkiállítást. A rendezőség 118 kiállítóval van összekötve, tetsében s eddig 21 egyéni gyűjteményt és 15 egyesület múzeumi értékű emlékeit vette át, melyek mintegy ezer darabot foglalnak magukban. Az eddig befutott gyűjtemények mintegy egyegyedre a várható kiállítási anyagnak, úgy hogy végeredményben öthatezer tárgy teszi szemlélfelhetővé a magyar sport fejlődését. Rendkívül érdekes képek láthatók a kiállításon az első pesti csónakdáról, uszodáról, korcsolyapályáról és versenyekről, okirat arról, hogy Wesselényi délelőtt 10-től fél 2-ig 26 emberrel vitt gyolyfolytában és győzött. Annak a káprázatos fejlődésnek pedig, mely az utolsó ötven év alatt virágba bomlott, minden állomását, a legkülönbözőbb természetű adatok mutatják: az első versenydíj, az első versenypálya képe, az első díszkosz, si és más sporteszközök, az első bajnoki aranyérem. Itt van Szokolyi Alajosnak, a magyar sport első hősei egyikének gyűjteménye is. Szokolyi nyerte a legelső magyar és a legelső cseh bajnokságot. Remény van rá, hogy megfizestett munkával a kiállítás még husvét előtt megnyílhat a magyar foltámadás méltó megnyilatkozásaként.

Egy zökkenés mentette meg a megfulladást. Egyik amerikai városkában egy George Mc Queen nevű ember pulykát evett, amelynek egyik csontja a torkán akadt. A fulladozó ember, amikor látta, hogy nem tud a csonttól megszabadulni, fölgrótt autójára, hogy a kórházba robogjon vele. Ment is így darabig, de egyszerre a kocsi nagyot zökkent valami kátyúban s emberünk boldogan állapította meg, hogy a zökkenés folytán a csont is kiugrott a torkából. Erre visszafordult s házába érve, újult erővel látott hozzá a pulyka elfogyasztásához.

Százharminckilenc cigány a pécsi bíróság előtt. Páratlanul nagyarányú bűnper főtárgyalását kezdte meg a pécsi törvényszék, amely felelősségre vonta az 1918-tól 1924. év végéig Baranya-, Tolna- és Somogy megyében cigányok által elkövetett bűncselekmények tetteseit. Százharminckilenc vádlott szerepel ebben a hatalmas cigányperben, amelynek vádirata 246 bűnügyet sorol föl lopástól és betöréstől kezdve a legborzalmasabb gyilkosságokig. A per nagy tömeg tanut vonultat föl, ezeknek és a károsultaknak száma 348. A tárgyalás megkezdése után a bíróság fölolvasta a névsort, amelyből kiűnt, hogy a vádlottak közül a nyomozás során tíz megszökött, ketty pedig meghalt. A vádirat szerint a cigányok különösen a megszállás alatt követtek el rengeteg bűncselekményt. A tárgyalás előreláthatóan egy hónapig eltart.

Megölte a szesz. Mészáros Lajos kubikosmunkás Abda községben földmunkálatokra szerződött több társával együtt. A vállalkozó pálinkával kínálta meg a szerződés megkötésekor munkásait s ettől Mészáros berügött. Társai lefektették őt, de Mészáros továbbra is hörpintette a poharakat. Annyi szesz fogyasztott el, hogy eszméletét veszítette s másnap meghalt. A vizsgálat megindult abban az irányban, nem volt-e a pálinka faszszel meghamisítva.

ALAPITVA 1884.

Vermorel Permetező
* Borsajtók *
Kékkő * Raffia
Kender-, gummitömők
* Tűzfojtók *
Gépek és felszerelések
Ponyvák.

GAZDA KERESKEDŐ IPAROS

Legkülönböbben fedez összes szűcséget műszaki-, olaj- és zsíradék nagykereskedő cégünknek!

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA, Budapest, Vilmos császár-út 53.

TELEFON: T. 74-24.

Benzin * Karbid
Olaj * Petroleum
* Gépszij
Hoyt-csapágyfém
* Szerszámok *
Szerszámgépek stb.

KÖZÉRDEKŰ TUDNIVALÓK

Milyen hideget tudnak elviselni a növényi magvak?

Egyike a legérdekesebb problémáknak az a kérdés, hogy milyen hideget bírnak elviselni a növényi magvak anélkül, hogy csirázó képességüket elveszítenék. Amint a kísérleti tények igazolják e téren a növényi magvak messze föltulmulják az állati szervezeteket. A legalacsonyabb rendű növényeknek a baktériumoknak a spóráit a laboratóriumban előállítható legnagyobb hidegben is eltarthatjuk anélkül, hogy a csirázó képesség megszűnjen. A legfontosabb növényeink közül például a búza magjára a földön előforduló legnagyobb hideg sem fejt ki semmi káros hatást, amennyiben egy 40 °C hőmérsékleten kiszáritott légúres üvegcsőbe hetvenhét napig 250 fokos hidegen tartott búzaszemek az üvegcső feltörése után 28 °C hőmérsékleten csirázni kezdtek. Így tehát a földön előforduló 70—80 °C hideg a búzmagvakra semmi káros hatást nem tud kifejteni.

A világ kéntermelése.

1907-ig a kéntermelés terén Szicíliaé volt a vezető szerep a földön, ettől az évtől fogva azonban, amely évben az Egyesült-Államok a kéntermelő országok sorába lépett, teljesen letört és eltörpült Szicília kéntermelése. A legutóbbi években, míg Szicília 137.000 tonna ként termelt egy év alatt, az Egyesült-Államokban (Texas, Louisiana, Kalifornia) ugyanannyi idő alatt csaknem két millió tonna ként bányásztak ki. Legújabbban a délamerikai Chile állam is a kéntermelő országok sorába került nagy kénleltek fölfedezésével. Chilében a kén a kialudt vagy a jelenleg is működő tűzhányóhegyekben kristályosodott ki és igen tiszta állapotban bányászható, úgy hogy minden további eljárás nélkül azonnald használható.

A legolcsóbb értékes táplálék — a tej.

A háborús és a háborút követő s élelmezés szempontjából rendkívül súlyos és válságos idők igen nagy mértékben elősegítették az élelmiszerek tápláléértékének tudományos megvizsgálását és a vizsgálatok során sok élelmiszerről kiderült, hogy az életfontosság szempontjából sokkal jelentékenyebb szerepe van, mint eddig gondolták. A vizsgálatok megállapították, hogy a legértékesebb tápanyagokat (fehérjét, zsírt és cukrot) a tejben találjuk meg aránylag a legolcsóbb árért. Ugyanannyi tápláléérték a tej révén negyeddannyiba kerül, mint a hús révén, vagyis tehát például egy aránykoronáért megvásárolható tejben annyi a tápérték, mint négy aránykorona árú húsban. A tej nagymértékben tartalmazza az életműködés fenn tartásához szükséges úgynevezett vitaminokat. A vitaminok jelentőségének fölismérése az utóbbi évekhez fűződik. Vitaminoknak nevezik a táplálékokban igen kis mennyiségben jelenlevő, de az életműködéshez elvitlenül szükséges anyagokat. A vitaminok között vannak olyanok, amelyek zsírban oldhatók és olyanok, amelyek vízben oldhatók. Zsírban oldható vitamint tartalmaz például a tej, a vaj, a tojás-sárgája és a csukamájolaj. Ha ezekből a vitaminokból kevés jut a szervezetbe úgy az angolkiróság vagy más csontbetegségek keletkeznek. Többféle vitaminanyag van még, amelyeknek hiánya a szervezetben más és más betegségért idéző elő. A tejvel való táplálkozás tehát (természetesen tisztán és fertőtlenítő mentesen kezelt tejjel érve) aránylag a legolcsóbb és legegészségesebb, ezt különben bizonyítja az a körülmény is, hogy az amerikai háztartási kiadások egyharmad része tejsz és tejtermékekre esik, az pedig tudvalevő dolog, hogy az amerikaiak szeretnek jól és olcsón táplálkozni, mert hiszen ott a takarékoság mindennél előbbre való elv.

Mennyit ér pénzben az emberi test anyaga?

Egy Haye nevű tudós rendkívül érdekes számításokat végzett arra nézve, hogy az emberi test összetételében szereplő vegyi anyagok mennyit érnek. Számításai szerint egy emberi test zsírról hét darab szappant lehetne gyártani. Az emberi testben levő vasanyagból pedig csak egy közepes nagyságú szőcet. A testben levő foszfor kétezerkétszáz gyufafej bevonásához lenne elegendő. A cukorral csak egy kisebb dobozt tölthetnénk meg, az egész testben levő mézanyaggal pedig csak egy közepes szobát meszelhetnénk ki. Az emberi test kén tartalmából csak egy kevés kénkenőcsöt készíthetnénk s a káliumtartalommal pedig csak egy kis játék-égyít süthetnénk el. Úgy, hogyha pénzértékben összegeznénk az előállítható anyagokat, az emberi testből vegyi úton kivonható anyagok értéke még a százezer papirkoronát sem érné el.

TRÉFÁK

A tót atyafi.

Elment a vásárra a tót atyafi, de nagyon drága volt a jószág, így hát nem vett. Megy hazafelé és útközben meglát egy péket. Gondolta magában, üresen még sem megy haza a vásárból. Vett hát egy tarisznya zsemlet. Mikor hazaré, rátamadnak a gyerekek.

— Apa, hozott-e valamit a vásárból?

— Hoztam, fiaim, zsemlet. De kenyérről egyétek, hogy jól akjatok, mert más nincs — felelt az atyafi.

(Beküldte Komját Antal Gyógyóhalászról.)

Féltreírás.

— Nézze, kedves Kovács úr! Úgy kétségbe vagyok esve az uram miatt. Nem hallgat rám, csak a buta emberekre. Beszéljen a fejevel. Magára tán hallgat!

(Beküldte ifjú Morvaj J. Ecsédről.)

Ártatlan kérdés.

Suszterinas : Mesterné asszony, nem svájciak a harisnyái?
Mesterné : Miért lennének, de tökfűlök!

Inas : Csak azért gondolom, mert olyan lyukasok, mint a svájci sajtok.

(Beküldte id. Jung János Rakamazról.)

A liba meg a cigány.

A falusi jegyző küldött egy cigánnyal tíz darab süldő libát a tanítónak. Útközben azonban a cigány egyet eladott a korcsmárosnak. Mikor beállított a kilenc libával és az irással a tanítóhoz, a tanító elolvassa az írást is a libákat is, de akárhogy olvassa, a liba csak kilenc.

— Te, ez csak kilenc — mondja a cigánynak.

— Tíz az, uram — erősti a cigány.

A tanító semmire sem megy vele, kiállít tehát tíz gyereket és mindegyiknek a kezébe ad egy libát. A tizediknek persze nem jut.

— Na látod, cigány, a tizediknek nem jutott liba!

— Fogott volna magának [addig,]amíg volt — feleli rá kinjában a cigány.

(Beküldte Bóna Vendel Zseliceszentpátról.)

A kalap.

— Képzeld csak, sehol sem találok megfelelő kalapot, pedig bejártam már minden kalaposboltot.

— Hogy-hogy, olyan nagy a fejed?

— Dehogy! Seholsem adnak — hitelbe.

(Beküldte ifjú László Ferenc.)

Jó tanács.

— Borzasztó, hogy nőnek ezek a gyerekek. Tegnap kimostam Pistike nadrágját, utána úgy összemert, hogy nem lehetett ráhúzni.

— Kedves szomszédasszony, mossa ezután — Pistikét.

(Beküldte Kiss Sándor Űllősről.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

B. I., Tatabáza. Számjrejtvényei jők. — **B. J., Füle.** «Isten ad tavaszt!» című verse nagyon kedzetleges próbálkozás. Csupán hazafias érzést illelt dicseré benne. — **K. M., Szentes.** Rejtvényei közül valamelyiket közölni fogjuk. — **B. L., Pocsaj.** Számjrejtvénye bevált. — **T. S. A., Orosháza.** Pótló-rejtvénye jó. — **K. F., Vásárosdombó.** Rejtvényéből közölni fogunk. — **Hjú Cz. I., Vásárosdombó.** Az első betűjrejtvénye bevált. — **K. J., Jászberény.** Rejtvényei jők; dicserélt iteli ügyes rajziáért. — **P. Ö., Győrökere.** Rejtvényei közül egyet közölni fogunk. — **K. F., Tolna.** Tréfiája jó. — **K. J., Hajdúhadház.** Elismert sorait hálásan köszönjük és kérjük — ha nem terheljük vele — ajánlja ismerősei körében lapunkat. — **I. J., Tállya.** Az első rejtvény homályos; a második túlkönnyű, a harmadik hibás. Az orvos szót egy r-rel írjuk; amit pedig Ön vasnak rajzolt, bármi más is lehet. Mást kérünk. — **Hjú T. G., Melykút.** A rejtvény túlkönnyű. Mást küldjön. — **W. A., Bácsalmási.** A legutóbb beküldötték közül az 1. képrejtvény hibás, mert aranyak van aranyat helyett. A 2. képrejtvény szintén hibás. A 2. betűjrejtvényhez hasonló jelent meg legutóbbi számaink egyikében. A 2. betűjrejtvény és 3. betűjrejtvény — sajnos — szintén hibás. Ezek közül tehát egyiket sem használhatjuk. Szerencsére a korábban beküldötték között akad jó is. — **N. I., Kligersdó.** «Virágfakadaskor» című verse jó; közölni fogjuk. «Bánatos dal» című versében a két versszak harmadik és negyedik sora dőög. — **G. M., Debrecen.** Beküldött versei komoly versírói készséget árulnak el. Néhányat közölni fogunk belőlük. — **M. B., Zsurik.** «Árva szív» című verse stótt, pesszimista hangulata miatt nem alkalmas arra, hogy olvasóinkkal megismeressük. A nyomorúság napjaiban biztatásra, reményeltésre van szükség! A másik vers gyöngőbb; a szenvedő leje használata (rábiztatott) a folyó beszédben sem helyes, hát még versben; egyébként is ez a vers úgy a verselésben, mint a kifejezések megválogatásában mögötte marad a másíknak, amely határozott érzékre való.

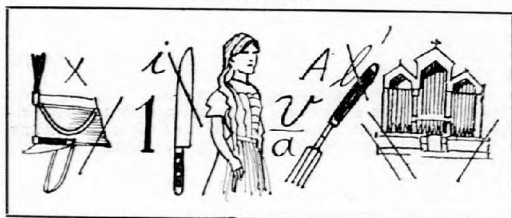
REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte Gráber Juliska, Drávapiskiről.)

2. Képrejtvény.

(Beküldte ifjú Bartucz János, Tápiságról.)

3. Betűrejtvény.

cs   CS
á   y   Á   Y

(Beküldte ifjú Magari Ferenc
Kisszentmártonról.)

4. Szórejtvény.

FÖLDRENGÉS
ADRIA

(Beküldte Borbás Sándor
Istvándiról.)

5. Számítási feladvány.

Egy hatvanliteres hordó egyik csapon át egy óra alatt ürül ki; a másik csapon két óra alatt. Mennyi idő alatt ürül ki a hordó, ha mindkét csapot egyszerre meg-eresztjük?

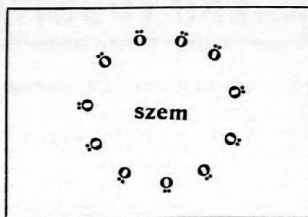
(Beküldte Gróf József Berkesdről.)

6. Verses talány.

Egy pap elmékedik, irogat magába,
A községe nevét és rangját leírja,
Amidőn írását előről olvassa,
Hátulról is viszont épen úgy találja.

(Beküldte Tözsér József Kondöről.)

7. Betűrejtvény.

(Beküldte Szabó Kálmán Nádudvarról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 15-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 9-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Ki** Istenben bíz, nem csalatkozik.
2. Képrejtvény: **Háromszínű** a nemzeti lobogó, **nind** a három becsülettől ragyogó.
3. Betűrejtvény: **Uj** párok.
4. Számrejtvény: **Nem** veszhet el Magyarország soha sem.
5. Betűrejtvény: **Nagyan** és **kicsinyben**.
6. Betűrejtvény: **Egyenruha** (hibás!)
7. Betűrejtvény: **Pénn** beszél, **kutya** ugat.

Megejtették: Orovecz János, Bagis István, Lőcze Vendel, Böröcz István, Kalmár Matildka, Deák Eszti, Györkö József, Tatal Lajos, Gyuricza Péter, Nyirati Mihály, Gonda Vince, Barta Lajos, Pataki Sándor, ifjú Czako István, ifjú Rencsicsovszki István, Gróf Imre, Kecskés Juliska, Nyiri Eszti, Mile Józsefné, Molnár Elek, ifjú Soós Józsefné, Soltész Rudolf, ifjú Pungor Ferenc, ifjú Babány József, Dobos Lénárd, Banász J. János, Barta Sándor, F. Simon János, özv. Török Gaborné, Gergely János, ifjú Hajdu József, Barka Lajos, ifjú Nagy Béla, ifjú Szalay István, Ács Nándor, ifjú Nagy István, Molnár Irmus, Zakár László, Ordó Mariska, Tóth Lajos, ifjú Szabó Mihály, Könyi Pál, Csátré József, Jáger Jánosné, Szinák Jolán, Kovács Gyula, Kotymán Mariska, Virágos Sándor, N. Tóth Mariska, Csöme Lajos, Mák Honka, ifjú Hajdu József, ifjú Nagy Imre, Pál István, ifjú Hronyecz Ferenc, Csaba István, Karácsony Miklós, Kolerits Ferenc, Berke Ferenc, Szarvas Mihály, Kiss Ernő, Kirschner Jolán, Kiss Németh János, Nagy Vilma, Sipos Péter, Baricsa László, Walter Antal, Simon József, Békefi László, Szabó Kálmán, Mészáros Ersi, Vass Benedek, ifjú Nyerges Mihály, Lőrincz Gyula, Ordó Mihályné, Gether János, Jakab Dező, ifjú Kránitz József, Szűcs János, Lénárt György, Toth S. András, Kozitz Ilke, Bajomi László, Elekcs Mátváné, Berger Ferenc, Rudas János, Jech Erzsébet, Névtelen, ifjú Bertók Sándor, Goldstein Armin, Kiss Bagoly József, Talabér József, ifjú Dancsa János, ifjú Andráska Ferenc, Szabó Sándor, Bóna Vendel, ifjú Juhos János, Baksay Mária, Pados Irénke, Pokol Barna, Szabó Gyula, legifj. Szabó Mózes, Keő Ferenc, ifjú Bontovics Imre, Herczegh Péter, Szabados Miklós, ifjú Bacsó János, ifjú Róth Pál, Illés Ferenc, Niklai János, Szabó Istvánné.

Jutalomkönyvet nyertek: **Kozicz Ilke** (Győrsg), **Kolerits Ferenc** (Mosonszentmiklós), **Nyiri Eszti** (Sárrétudvari), **ifj. Nyerges Mihály** (Csanádpalota), **Szabó Istvánné** (Balsa).

A 10-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Főszerkesztő: **Meskó Pál**. Felelős szerkesztő: **Perlaky György**.
Főmunkatárs: **Meskó Zoltán**. Társzerkesztő: **Vasadi Balogh György**.

Felelős kiadó: **Bak Imre**.

HOFHERR-SCHRANTZ-
CLAYTON-SCHUTTLEWORTH R.-T.

20 lóerős traktor

Budapest, Vilmos császár-út 57.

Kérjen árajánlatot!

A CSENDES SZIGET

REGÉNY * IRTA UNDI IMRE.

(2. közlemény.)

— Ez a tolvaj! — lökte a szakácsot a kapitány elé Reversion.

A szakács farkasszemet nézett a kapitánnyal:

— Bizonyítékat!

— Itt a bizonyíték! — ordított Reversion és öklével a szakács arcába sújtott.

Ebben a pillanatban egy öklér teríté az ácsot. Mindenki megfordult.

Robert Tom állt ott, az utas.

II.

A fényfolt.

A kapitány arca falféher lett.

— Mit merészelt ön tenni az emberemmel?

— Nem mást, mint amit ön elmulasztott megcselekedni.

— Itt én vagyok hivatva igazságot tenni és senki más.

— Ez ellen nem is tiltakoznék. De ez a jajveszékelő ember — és itt a szakácsra mutatott — kapott-e öntől igazságot? Megvédelmezte-e ön ennek a részeg fickónak az ökle elől? Nem, kapitány. Nos, az igazság, mely mindig utat talál, ezúttal az én csapásommal hallatta szavát.

— Csakhogy, fiatal ember, én nem az igazság prófétájának szerződöttem önt a hajómra, sem abból a célból, hogy gyermekmesékkel szórakoztassa matrózaimat. Ezt beláthatja, egyébként mindjárt módot adok rá, hogy ezeken eltűnődhessék. Fogjátok meg!

— Rendben van — szólott mosolyogva Robert Tom. — Épen kéni akarom, hogy két embert rendeljen mellém. Mert még utóbb engem gyanúsítana a lopással. De amíg itt állok, küldje le néhány emberét a kajútjébe. Én mondom, érdekes meglepetéssel fognak szolgálni.

— Mit akar ezzel mondani?

— Majd megtudja. Csak a kajút viz felé eső oldalát figyeljék.

A kapitány intett néhány embernek és maga is lement a szobájába.

Kitárták az ajtót. A szoba üres volt. A kerek hajóablakon forrón csapott be egy sárga fénykéve a kapitány ágya alá. A szemek az ablakfalra szegeződtek. A sötét falon egy halvány fényfolt ingadozott, mint ahogy a hullám ringatta a hajó testét.

— Mi ez? — kérdezte a kapitány.

A fényfolt kékéje az ágy egyik hasítékáig vezetett. Egy matróz odanyúlt:

— Az óra! — kiáltotta. — Megvan az óra.

A kapitány dühösen elkáromkodta magát:

— Teringettél, hiszen Reversion itt is átvizsgált mindent!

— És amilyen részeg mindig — dörmögött az egyik ember — egy helyett kettőt is láthatott volna...

— Elég! — csattant föl a kapitány, aki érezte, hogy alul marad. — Majd csinálók én itt rendet rövidesen.

Kimentek ismét a fedélzetre és rámutatott Róbertre:

— Vigyék ezt az embert a hajófenékbe!

Róbertet megragadta két matróz és kezei összekötözve levezették egy füledt levegőjű raktárba.

A csoport lassanként széteszlett. A szakács visszament a konyhába, bosszút forralva Reversion iránt, akit magatehetetlenül nekítámasztottak egy kétélsősön, míg az ütés és a wisky kábulatát kiheverti, csak a kapitány maradt ott sokáig, gondolataiba mélyedve. A hajó korlátjához támasz-

kodott és meredten, szinte elbűvölve nézte a hullámok egyhangú játékát. Mormogott magában és kezeivel hadonászott, mintha önmagának akart volna bizonyos dolgokat megmagyarázni, de láthatóan nem nyerte vissza nyugalmát, sőt egyre jobban tépték a kételyek, hogy valami olyan dolog történhetett, aminek a pusztá gondolata megremegtetete egész valóját.

Amint állt, tépelődéseibe mélyedve, arca hamuszínűvé vált, homlokát a félelem verejtéke lepte el, majd mint aki valami hirtelen leszámolásra határozza el magát, kidüllesztette mellét és elszánt mozdulattal csapott a karfára.

A matrózok összesúgtak a láttára:

— Ilyen még nem volt a kapitány...

III.

Amíg a vacsora megfő...

Esteledett. Az ég kékje egyre sötétült, a csillagok, mind-megannyi drága ékkő, pazar himet raktak a mennybolt felhőtlen palástjára s a messi partok felől édes, fűszeres illatokat hozott az esti szellő. A «Haway gyöngye» simán és csöndesen úszott a tengeren...

A kínai kint ült a fedélzeten a kabinja előtt. Kényelmes vászonkarszékekben üldögélt és egykedvűen pipázva nézte a végtelen tengert. Egyik matróz szokásos esti körútját végezve nagy bádorgosárban frissen töltött, színes üvegű jelzőlámpákat vitt a hajó végébe. Amint visszafelé elhaladt a kínai előtt, az magához intette:

— Küldje föl, barátom, a szakácsot.

A csino orrát már régen csiklandozta a szerteterjengő vacsoraszag. Nevetve válaszolt:

— Nemde, éhes a miszter is? Mindjárt beszölok hozzá...

A szakács kisvártatva meg is jelent. Kipirulva jött, látott, hogy a tűzhely mellől szöflöttak el.

— Parancsol, miszter?

A kínai egy ötdolláros vett elő zsebéből és a szakács kezébe nyomta:

— Azt hiszem, nem árt az ön munkakedvét fokozni egy kicsit ezzel a néhány centtel. Az utóbbi napokban egyre későbbben kapom a vacsorát.

— Dehogy uram — felelt a pénz láttára fölcillanó szemmel a szakács — én mindig percnyi pontossággal tálolok. A vacsora ma is, mint eddig, fél nyolcra készen lesz.

— Jó, jó — szólott vállvergetve a kínai — ügylátszik az étvágyam nő napról-napra. Ez a felséges levegő valóban jó étvágyat csinál. Mondhatom, éhes vagyok, mint a farkas. Csak arra akarom kéni, hogy ne fukarkodjék ma a porcióval és szeretném, ha az elemőzsis kiegészítené néhány doboz konzervvel. Ezt természetesen írja a számlámhoz, a pénzt megtarthatja.

A szakács jóízűen elvigyorodott:

— Meglesz a kívánsága, uram.

Távozóban még kétszer is visszapislantott, hogy nincs-e egyéb óhaja a bőkezű uraságnak, aki gazdag ember létere is ezt a rozgant bárkát választotta ütieszközl, de a kínai ült egykedvűen tovább, a csillagok felé fújva pipájának füstkarikáit.

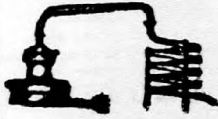
Igy látta a szakács. De amint egy fordulónál eltűnt, hirtelen fölemelkedett székéből, a pipát kiverte a szék karfáján és puha selyemcipőiben nesztelen léptekkel megindult a kapitány kajútje felé.

(Folytatjuk.)

Ha a **TENYÉSZÁLLATKIÁLLITÁST** meglátogatja, **használja fel budapesti tartózkodását** arra is, **hogy** országszerte jóhírnévnek örvendő **áruházamat megtekintse**. Mi senkit sem beszélünk rá vásárlásra. Raktárunk a tavaszi időnyre bőségesen fel van szerelve. **Férfi, fiú-, női és leánykaruhák. Felsőkabátok, gazdászkaruhák, egyes nadrágok. Férfi, női és gyermekcipők. Férfi és női ruhaszövetek, női mosószővetek, háztartás céljaira mindennemű vászonárúk. Férfifehérműek. harisnyák, nyakkendők. Mindenből a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig. Mérsékelt árak! Csak megbízható minőségek!**

NEUMANN M. ruhaárúháza
m. kir. udvari és kamaral szállító
Budapest, IV., Múzeum-körút 1. sz.

**Máthé
András**
vörösréz-
áruháza
Újpest,
Károly - u.

11. szám. TH. Újpest 28. — Pálinkafőző üstökét, finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a leg-
primáris kivitelben állandóan raktáron tartók.

A világhírű eredeti angol **THE CHAMPION** kerékpárokat mélyen leszállítva havi 300.000 kor. részletre, kerékpáralkatrészeket, lámpa, lánc, pedálokat magyar gyári áron szállítunk.
Kölség gumí 98 ezer, belső gumí 30 ezer K-tól. Láng Jakab és Fia kerékpáralkatrészek, Budapest, József-körút 41. Nagy képes árjegyzék ingyen.

Ekek, ekealkatrészek, boronák, kapálókék, fűkaszálók,

marokrakó és kéveköthő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzépülőeszközök, szecskavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági gépparkjainál szerezhetők be legjutányosabban.

Ruházati szükségletét
legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetkezeiteiben szerezheti be.

KAPHATÓK: Férfi- és női ruhának való szövetek, fehérműre, ágyműre való chiffon, vászon, zepír, kanavá z. Sza ököltek, kész fehérmű- és felsőruhák, úgyszintén mindenemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműárúk, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és munkakancsok.

Kúntelep községben 37 magyarholdas birtok, összes gazdasági épületekkel együtt sürgősen eladó. Ugyanitt egy olajmalmi felszerelés, vasprés 2 darab kosárral eladó, valamint három holdas telken jól berendezett 5 járatú félmagasfűű szivóegymotoros malom. Azonnal átvehető. — Érteklődőknek készséggel nyújt felvilágosítást a tulajdonos: **Rusvay János, Görgeteg u. p. Kúntelep, Somogy.**

ADYISELTEK
SORSJÁTEKA
10.000 Részletben
EGY 111 METERMAZIA
EZÜST ARANY ÉKSZER,
KÖZÖSEN **35 FÖNYERÉRT**
Ért. **5150 NYEREMÉNY**
Szencziósi nyereséi esélyek! Húsz felte. 31 APRILIS 10.
MVSZOCI: VOLTAS-ÚJ TEL: 981-27

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből. **RÉZGALIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR** szab. Balaton, Túrul- és Vermorel-tendásterül Chaudolr és Csepel W. M. védjeggyel **szőlőpermetezők**

legolcsóbb gyári áron beszerezhetők.

SZONTÁGH PÁL rézárugy Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors és pontos elintézése miatt **TERÉNYI SAMU** cégfőnök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

SCHLICK-NICHOLSON

Gép-, vagon- és hajógyár r.-t. **BUDAPEST** VI. ker., Váci-út 45—47. szám.
Mintaraktár: VI., Vilmos császár-út 63. szám. Levélcím: Budapest 56. Motorgyár: Szombathelyen. Hajógyár: Újpesten.

**Cséplő-
készletek**

Vontatós és magánjáró lokomobílok gőz-, benzin- és szivógázüzemre. Cséplőgépek minden nagyságban. — Ásványféle szab. tengeriszárítógépek. — Szecskavágók, darálók, morzsolók. Borsajtók, olajgyártási gépek.

FIÓKOK:

Szeged, Kölcsey-utca 11.
Szombathely, Zanati-út.
Eger, Káptalan-utca 8.

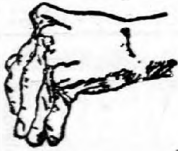
**Mayer-
traktorok**

Diesel petroleum- és benzinmotorok, félstabil lokomobílok. Víztrubínák. Kőjáratok. Stabil fekvő és álló gépek. Ódkazánok. Szivattyúk. Jéggyári, hűtőházi és vágóhídi berendezések. Híd- és vasszerkezetek. Vasúti, villamos és iparvasúti kocsi. Folyami hajók. Szállító- és bányaberendezések.

Vetőgépek * Szivógázmotorok

A kösvény és rheuma

oly szörnyű betegség, amely nagyon el van terjedve és igen sokféle alakban mutatkozik. A tagokban és izületekben fellépő fájdalmak, dagadi végtagok, elnyomorodott kezek és lábak, vonaglás, szurás, szaggatás a test minden részében, sőt még a látás meggyengülése is gyakran a kösvényes és csúzos megbetegedés tünetei.

Amilyen sokféle alakban mutatkozik ez a betegség, oly sokféle gyógy módot és gyógyszerit, keveréket és kenőcsöt ajánlanak a szenvedő betegeknek e baj ellen. E szerék legnagyobb része nem gyógyít, legfeljebb enyhülést nyújt. Ezzel szemben én Önnek egy teljesen ártalmatlan, gyorsan ható ivókurát ajánlok.

Hogy gyógyomódом továbbí elterjedését lehetővé tegyem, elhatároztam, hogy mindenkinek, aki írásban hozzám fordul,

teljesen díjtalanul

küldök egy próbaküldeményt ívókurából a róla szóló tanulságos könyvecskével együtt. Akit fájdalemak kínoznak és gyorsan, alaposan és veszélytelenül meg akar szabadulni kímzó bajától, írjon még a mai napon a következő címre:

E. Pasternack Berlin S. O. Michaelkirchplatz 13. Abt. 302.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legutányosabb napiáron szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműáruosztályánál.

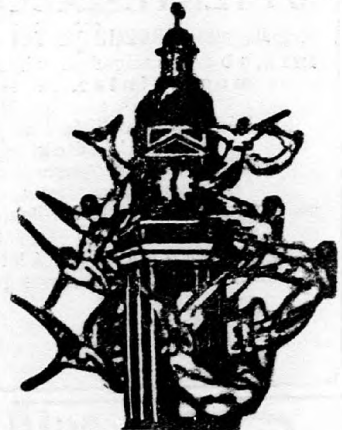
A LEGJOBB GAZDASÁGI KÖNYVEK!

Matlaszkovszky: Állattenyésztési tanácsadó ... 15.000
Kovács: Háziállat mint haszonállat ... 15.000
Kis Mihály: Az igazló tenyésztése ... 25.000
Molnár: A gyümölcs értékesítése ... 25.000
Sierbán: A kendertermelés és áztatásról ... 15.000
Végh: Bolgárkertészet ... 25.000
Winkler: Baromfiállalás és értékesítés ... 15.000
Galambtenyésztés ... 65.000
Czapáry: Virágtenyésztés (új kiadás) ... 105.000
Witthen: A bussterfenyésztés időszaki kérdései ... 15.000
Ignác: Méhészet ... 35.000

Zaltschek: Miképen állítsuk össze a fejőtehenek takarmányát ... 15.000
Blittera: A kukorica mint szemetermény és mint takarmánynövény ... 35.000
Bernátsky: Az étető gombák ... 35.000
Schandl: A szarvasmarha tenyésztése ... 30.000
Kukuljovic: Védekezés a ragadós állati betegsgek ellen. I-II. rész ... 50.000
Fehér: Takarmánynövények termesztése ... 19.000
Gyorky: Az előrehaladt borkezelés ... 30.000
Károly: Réti és legelőmivélés ... 26.000
Kaszás: A gazdaember tüköre ... 33.000
Kovács: Juhtenyésztés ... 40.000

Megrendelhetők a „VASÁRNAP” kiadóhivatal könyvosztálya utján Bpest. VI., Ó-utca 10. Könyvek ára az összeg előzetes beklüldésével értendő, utánvételes küldéssel minden könyv 4:00K-val drágább

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R-T.

„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA

Közp. iroda: Budapest, VI., Csángó-utca 22.

Permetezőgépek,

borsajtók,

borszivattyúk, bortömlők, valamint az összes szőlő- és pincgazdasági gépek legutányosabban kaphatók:

NAGY IGNÁC, BUDAPEST,
VII., Károly-körút 9. Telefon: J. 115—15.

TELEFON:
906-80, 81.

„CHINOIN” gyógyszer- és vegyészeti UJPEST.

TELEFON:
906 82, 83.

Most permetezze gyümölcsfáit, hogy jövedelmező termése legyen!

Az összes áttelelő rovarkártóvóket (paizstetű, vértetű, lepék stb. petéit) elpusztítja.

ÉNDA

A fa kérge kisimul, megiffodik, a káros mohák, zuzmók eltűnnek.

Minden sebhely bekenésére

ALMOLA

a vértetű letelepedését meggátolja.

SULFAROL

Kolloid kén.

POLIBAR

Szilárd mészkénl.

2—3 kg gyümölcs árának befektetése a terméstöbbletben többszörösen megtérül.

FUTOR

szénsavas takarmánymész, vegyítésza, fedezi az állatok konyhasósziükségletét is.